

Garai Gréta

**A közösség centrumában
- Magyar katolikus templomépítészet 1970-1986 között -**

A borítón és a dolgozatban szereplő képek, rajzok - melyeknél nincs külön forrás megjelölve - saját készítésűek.

Garai Gréta

**A közösség centrumában
- Magyar katolikus templomépítészet 1970-1986 között -**

Konzulens: Dr. Vukoszávlyev Zorán

TDK 2015

BME Építésztechnológiai kar

Építészettörténelmi szekció

Tartalomjegyzék

Bevezetés.....	4
I. Történeti környezet	6
I. a. A II. világháború után vallás-állam kapcsolata	6
I. b. A hazai építészet az 1970-80-as években.....	9
II. Vallástörténeti környezet - A II. Vatikáni Zsinat	12
II. a. A II. Vatikáni Zsinat liturgikus reformja	12
II. b. A zsinat építészeti igényei.....	12
II.b.1. Templom fogalma, liturgia tere.....	12
II.b.2. Templomtér rendezés alapelvei.....	13
II.b.3. Szimbolika.....	15
III. A Magyar Katolikus Egyház és a II. Vatikáni Zsinat reformja.....	17
III. a. A zsinati reformok hazai fogadtatása.....	17
III. b. A zsinati liturgikus térformálás alkalmazási elvei.....	19
III. c. Liturgikus térbelső átalakítások, mint az irányelvek közvetlen megjelenései	23
IV. A Magyar Katolikus Egyház templomépítészete 1970-1986	27
IV. a. Az átmenet évei (1962-1970)	27
IV. b. Magyar katolikus egyházi építészet 1970-86	28
IV. c. Térkonceptiók - építészet és liturgia	38
IV. d. Térdifferenciálás - téri hangsúlyok.....	42
V. A korszak katolikus templomépítészetének összegzése.....	46
Irodalomjegyzék, képjegyzék.....	47
Függelék	50
Csoportosítás.....	51
Időrendi táblázat	53
Adatlapok.....	59

Bevezetés

A II. világháború után hazánkban bekövetkezett politikai fordulat néhány év alatt jelentősen megváltoztatta a társadalmi viszonyokat – következményeként felgyorsult a szekularizáció. Az állam és egyház szétválasztása azonban – részben a belső folyamatok tehetetlenségéből, részben a külső politikai diktátumok változásának hatására – a '60-as évek elejére lelassult: az állam belátta, hogy ez érzékelhető történelmi távlatokban nem vezet az egyház és a vallás megszűnéséhez. Változtatva eddigi egyházpolitikáján, az állam az egyházakkal való (látszólagos) együttműködésre törekedett. Ezzel egy időben az Apostoli Szentszék is fontosnak tartotta a '40-es évek végén megszakadt kapcsolat felvételét a vasfüggönyön túli egyházzrészével, ennek köszönhetően 1962-65-ben magyar küldöttség is részt vehetett a II. Vatikáni Zsinat ülésein. 1970-ben hazánkban hivatalosan is kihirdetik az új Római Misekönyv alkalmazását, mely egy új szimbolikával telített térszemlélet létrejöttéhez vezetett.

A II. Vatikáni Zsinat által megfogalmazott teológiai és liturgikus megújulás alapja az egység és Krisztus-központúság újraértelmezése. Ez szoros összefüggésben áll egy új templomfogalom és liturgikus térképzés kialakulásával, amely a közösség „centrumába” állítja az Úr asztalát, az ún. szembemiséző oltárt. A reformok a templomépítés elsődleges feladatának tekintik egy olyan tér kialakítását, amelyben a közösség a lehető legbensőségesebb egységben vesz részt a liturgikus cselekményben.

A zsinati ülészakaszok lezárulását követően VI. Pál pápa először 1970-ben hívja fel a papság figyelmét a templomokra a zsinat igényei szerint történő megújítására, melynek alapelveit a Római Misekönyv Általános Rendelkezései alapján határozták meg. Egy évvel később, az 1971-es első esztergomi körlevélben Magyarországon is elrendelik a megújított miserend bevezetését, a magyar egyház ezáltal kinyilvánítja azonosulását az új szellemiség szimbolikájával, így a liturgikus változások bevezetését és az ennek megfelelő térformálás kialakítása mellett foglal állást.

A liturgikus reformok térigényei új templomok építésénél valósulhattak meg maradéktalanul a '70-es évek elejétől, míg a meglévő terek átalakításai egészen a '80-as évek közepéig is elhúzódtak. Kutatásunk a komplex építészeti-liturgikus egységet mutató új katolikus templomainkra koncentrálnak, a rendszerváltás éveit tekintve korszakhatárnak. A tipológia a hagyománykövető hosszanti templomtér alakítás mellett a centrális térkonceptiók megjelenését vizsgálja. A '80-as évek közepéig épült közel 70 templom között változó színvonal érzékelhető, de több alkotás kiemelkedő értéket képvisel építészeinek (Csaba László, Szabó István, Török Ferenc) köszönhető magas művészeti minősége, vagy újszerű és megújító szándékú alkotómódszere miatt.

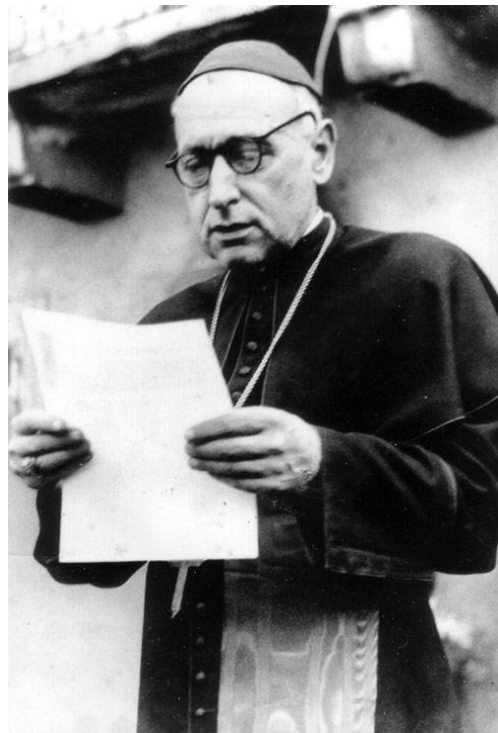
A kutatás célja, hogy áttekintést adjon a korszakban épült új katolikus templomokról, bemutatva a kialakult főbb tendenciákat. A templomokról készült alaprajzok az elvi elrendezés vázlatát adják; nem az épületek részletes bemutatására, hanem egy átfogó kép megalkotására szolgálnak.

I. Történeti környezet

I. a. Vallás és állam kapcsolata a II. világháború után

A II. világháború után megalakult a proletárdiktatúra, mely nagy változásokat hozott az egyházpolitikában is. 1949. augusztus 18-án elfogadták a Magyar Népköztársaság alkotmányát, amely kimondta, hogy *biztosítja az állampolgárok lelkiismereti szabadságát és a vallás szabad gyakorlásának jogát. A lelkiismereti szabadság biztosítása érdekében a Magyar Népköztársaság az egyházat különválasztja az államtól.*¹ A szeparáció események sorozatát vonta maga után: a '49 őszén induló tanévben megszűnt a kötelező vallásoktatás, '49 decemberétől az állam elvárta a papságtól az (új államformát legitimnek elfogadó) állampolgári eskü letételét, '50 nyarán felszámolták a szerzetesrendeket, és az iskolák, kórházak, szociális létesítmények államosítása után a tanítórendek, az ápolásban és karitásban működők elveszítették munkájukat. Habár 1950-ben a kormánynak és az egyháznak sikerült megállapodást kötnie, mely segítette volna az együttműködést a két fél között, a személyi kultusz megszilárdulásával '51-ben az MDP új egyházpolitikát fogalmazott meg az akkor már hatalomban lévő Rákosi Mátyás vezetésével. 1950-56 között az egyházon belül két szélsőséges irány működött: az ellenálló, Mindszenty restauratív politikáját követő és a hatalommal együttműködést kereső papi békemozgalom.

1. kép: Mindszenty József az 1956-os forradalom idején

¹ Gergely Jenő: A katolikus egyház Magyarországon 1890-1986. Kossuth Kiadó, Budapest 1985., 130. idézi: 1949 XX. tc.

Az '56-os események után a politikai helyzet megszilárdítása volt az elsődleges feladat, ennek részét képezték az egyházzal kapcsolatos kérdések is. Arra az álláspontra jutottak, hogy habár a társadalmi fejlődés és a szocialista viszonyok felgyorsítják a szekularizációt, az nem vezet a vallás megszűnéséhez, így az egyházzal számolnia kell a mindenkori párt és ország-vezetésnek. Az első lépés a bizonytalanságok megszüntetése és a feszültség oldása volt. Ennek a tisztázó folyamatnak a részeként megfogalmazták, hogy a vallásos világnézet elleni ideológiai harcot és az egyházzal, hívőkkel kapcsolatos politikai tevékenységet egyértelműen szét kell választani. Ekkor fogalmazták meg a tényleges szekularizációt. A kormány 1957. január 5-én kiadott program-nyilatkozatában szövegezte az állam és az egyház viszonyáról: *Az egyházak szabadságát biztosítja, a fennálló egyezményeket érvényesnek tartja, a fakultatív hitoktatást engedélyezi. Ezzel szemben elvárja, hogy az egyházak vezetői és tagjai a feszültség enyhítése, a konszolidáció érdekében a törvényeket tiszteletben tartsák. Nem tűrhető el, hogy az egyházak bármely szervüket a politikai reakció fedezésére használják fel, és haladó nézetei miatt az egyházakban bárkit hátrányosan megkülönböztessenek.*² A párt a saját nézeteit a következőképpen fogalmazta meg: *"a vallás elleni világnézeti harc az általános osztályharc része", ám "a vallásos világnézet elleni eszmei harc nem sértheti a hívők vallásos érzületét, és nem korlátozhatja a vallásgyakorlás szabadságát. Az államot a lojális viszony célkitűzése vezérli az egyházakkal szemben, amelyeknek anyagi segítséget nyújt egyházi funkciók elvégzéséhez.*³

1960-as évek elején az aggiornamento szellemében munkálkodó Apostoli Szentszék is megpróbálta felvenni a kapcsolatot a vasfüggönyön túli egyházzal.⁴ 1964-ben részleges megállapodást kötött a Magyar Népköztársasággal, mely nagy jelentőséggel bírt. Belföldön bizonyította a kormány együttműködő készségét, a kétoldalú kapcsolattartás működését. Külföldi jelentősége, hogy elsőként jött létre az Apostoli Szentszék és egy szocialista állam között hivatalos államközi megállapodás.

A '60-as évektől a '70-es évek elejéig az Egyházban a teológiai és liturgikus megújulás kérdései és a reformok terjesztése, a szocialista államnál a vallással kapcsolatos kérdések kerültek előtérbe. A párt, álláspontja változott, finomodott: a vallás, mint saját világnézet terjesztéséért egyház vagy egyházi személy nem minősül reakciónak, sőt feltételezi egymás meggyőződésének tiszteletben tartását, azok autonóm értékeinek elismerését, és az ideológiai, eszmei viták, párbeszédnek létjogosultságát. Megállapította, hogy a szekularizálódás nem jelent automatikusan ateista vagy marxista eszmei meggyőződést. *Ha a szocializmus, mint perspektíva az egy ember számára éppúgy, mint a nagyobb közösségek és a nép számára nem csak elfogadott, hanem egyértelműen vonzóvá válik, ha mind az anyagi jólét, mind a kulturáltság és az erkölcsi biztonság tekintetében vonzó alternatíva a vallás által felkínálttal szemben, akkor van realitása egy gyorsabb világnézeti változásnak is.*⁵

---

² Gergely, 149.

³ Gergely, 158.

⁴ Az "Ostropolitik" nyitást jelentett a keleti blokk országai felé, mely a már megfogalmazódó új egyházi világgéppel is azonosítható. 1962-65 között lezajlott a II. Vatikáni Zsinat, melynek 1. ülészakán még csak 3 majd a továbbiakon már 12 magyar küldött vehetett részt, ami hivatalos állami engedéllyel történhetett csak meg.

⁵ Gergely, 165.

2. kép: Kádár János VI. Pál pápával 1977-ben

3. kép: II. Vatikáni Zsinat

A II. világháború utáni új alkotmány különválasztja az egyházat az államtól, de 1950-ben a Püspöki Kar egyezményt kötött a kormánnyal, viszont az erősödő személyi kultusz hatására romlott az egyház és állam viszonya. A Rákosi-korszakot követően a Nagy Imre féle irányítás alatt enyhülés következett be. A forradalom után a kormány az egyházzal való együttműködésre törekedett, amelynek eredményeképpen 1964-ben az Apostoli Szentszék felvette a kapcsolatot a magyar állammal. A rendszerváltásig tartó időszakra jellemző, hogy mind két fél tiszteletben tartotta a másik fél meggyőződését és elismerték a viták létjogosultságát.

I. b. A hazai építészet az 1970-80-as években

Az építészet általános tendenciái nem választhatóak el egyes épülettípusok fejlődésének irányvonalaitól, így a templomépítészetre is jelentős hatást gyakorolnak. Míg a két világháború közötti magyarországi építészet esetén meghatározó és progresszív irányt képviseltek a haladó gondolkodású egyházközségek, melyek modern építészeti szellemben megfogalmazott templomai a korszak kiemelkedő építészeti alkotásai közé tartoztak (Budapesten a városmajori és pasaréti, Pécsen a pálos, Győr-Gyár városban a plébániatemplom), addig a történelmi és politikai okokból adódóan a '45 utáni építészeti feladatok között igen ritka volt a szakrális funkciójú tervezési feladat.

A II. világháború előtti modern törekvések szinte változatlanul folytatódtak a háború után is, visszafogottan a népi vonal is futhatott tovább. A legfőbb feladat a háborúban elpusztult vagy megrongálódott épületállomány újjáépítése volt. Az utópisztikus elképzelések helyett - mint sávházak és toronyházak építése a Dunaparra - inkább a helyreállítások valósultak meg.

4. kép: Városmajori templom

1948-ban fordulat következett be, szovjet mintára létrehozták az egypártrendszer, a központi tervezéskor és erőltetett ütemű iparosításba kezdtek. A magánpraxisoknak véget vetettek és állami tervezési irodákat hoztak létre. Az összes építészeti szervezetet, csoportosulást, folyóiratot megszüntették.

A tervezőktől a szovjet modell követését várták el, de az építészek vonakodtak átvenni az oroszok archaizáló stílusát. 1951-ben felsőbb pártszervek építészeti vitát szerveztek, melynek zárószavaként kijelentették, hogy a párt nem tűri az iránytól való eltérést. '51 októberében megalakították a Magyar Építőművészek Szövetségét és '52-ben újraindították a Magyar Építőművészet folyóiratot. Ugyan az építészeti művészet és a kultúra részeként tekintették, de azt várták az építészekről, hogy meggyőződésük ellenére a történelmi építészet eszköztárát használják. A műhelyeket a háború előtti mesterek vezették, akik megpróbálták a szocialista realizmus kívánalmait és ideológiáját értelmezni, úgy hogy a kompromisszumok ne menjenek a minőség rovására. Egyes építészek inkább az északi klasszicizmus szellemében próbálták feloldani a modern és az archaizálás közti ellentétet és svéd, dán mintákat vettek alapul. Mások a reformkori klasszicizmushoz fordultak és voltak, akik nem kockáztattak, másolták a szocialista mintákat. Mindezek ellenére ebben az időszakban is szép számú értékes mű született, olyan építészekről mint Rimanóczy Gyula, Jánossy György, Janáky István vagy Farkasdy Zoltán.

1956 után oldódtak a kötöttségek és a beruházások köre tágult. Nem csak ipari központokra és munkásnegyedekre koncentráltak, hanem a kommunális, egészségügyi, kereskedelmi, kulturális beruházások is megsokszorozódtak. Megszűnt a nyugati világtól való teljes elzárkózás és visszatérhettek a modern eszmék.

5. kép: Pasaréti templom

Az 1960-as évek közepére elindultak a hosszútávú lakásépítési programok és típustervek alapján építették sorra a házgyári paneleket. Másfél évtized alatt nagy ütemben szaporodtak a városok peremén a lakótelepek. Erőre kapott az előregyártás és egyre terjedtek az építési rendszerek. A tervezés leginkább a típustervek adaptálását jelentette. Az állami tervezési vállalatok egyre kevésbé tudták megőrizni az építészeti minőséget.

Majd a '70-es években újra előtérbe került a koncepció, a konceptuális mű. Szellemi műhelyek alakultak, újra megjelentek különböző irányzatok és iskolák, úgy mint Magyar Építőművészek Szövetsége, Fiatal Építészek köre, Makovecz magánmesteriskolája. Főbb műhelyek, irányzatok, alkotók: Iparterv - Magyar Péter, Reimholcz Péter, Ifj. Janáky István; "low-tech"építészet - Bán Ferenc; organikus mozgalom - Makovecz Imre, Csete György.⁶

A '70-80-as évek fordulóján szemléletváltozás következett be, megjelent a nyugati posztmodern hatása. Átértékelődött a természeti és épített környezethez való viszony is. Megjelentek a civil környezetvédő mozgalmak és a városvédő mozgalmak.

Mivel a gazdasági-társadalmi változások már a '80-as évek elején elindultak, így a rendszerváltás nem hozott hirtelen változásokat a hazai építészetben.

Az általános felfogás szerint e korszakot csak kivételes lehetőségként megépült templomok jellemzik. Míg alapvetően elmondható, hogy építészetileg igazán kvalitásos épület csak kevés épült, számszerűen a '45-89 közötti időszakban több száz épület valósult meg.⁷ Kutatásunk ezen értékek felmutatásához járul hozzá, célja az építészeti fejlődés főbb irányainak meghatározása. A jellemző tendenciákra rávilágítva, az összkép egységes meghatározása további kutatásokra és újabb összefüggések megállapítására is lehetőséget adhat.

6. kép: nyíregyházi Szent László templom.
Tervező: Bán Ferenc

⁶ A korszak bővebb ismertetését adja: Ferkai András: Építészet a II. világháború után. in: Sisa József - Weibson, Dora: Magyarország építészetének története, Vince Kiadó, Budapest 1998., 12. fejezet

⁷ Rév Ilona: *Templomépítészetünk ma*. Corvina Kiadó, Budapest 1987, 7.

II. Vallástörténeti környezet - A II. Vatikáni Zsinat

II. a. A II. Vatikáni Zsinat liturgikus reformja

Az évszázadok során formálódó Római liturgiában egyre jobban szerepét veszítette a közösség éltető, összetartó ereje és a hívők passzív szemlélőként követték a szentmisét, melyet a pap az apszis végfalánál álló szárnyasoltáron, háttal miséző oltáron mutatott be. A hívő közösségtől egyre idegenebb liturgia megújulásának igénye már a 17. században felmerült. A reformokat sürgető mozgalmak előbb Franciaországban, majd Németországban terjedtek el. Rómában csak a 20. század elején kezdtek komoly figyelmet szentelni a megújulás szükségességének és a század közepéig kellett várni, mire elkezdődhetett a felvetett kérdések tárgyalása. 1962. október 22-én kezdetét vette a II. Vatikáni Zsinat első ülészakasza, ahol a zsinat egész munkájának alapkérdései vetődtek fel: *a "világi" hívek szerepe az Egyház életében, a püspökök illetékessége a liturgikus törvényhozásban, a helyi Egyház, a decentralizáció, a kollegialitás kérdései, Isten Igéjének fontossága, az ökumenikus szempontok, a liturgikus jelek a mai ember számára.*⁸

II. b. A zsinat építészeti igényei

II. b. 1. A modern templom fogalma

Az újító törekvés az őskeresztény hagyományokhoz fordult vissza, mivel ekkor még a liturgia az egész közösség ügye volt. Ez az alapgondolat egy új templom-fogalom megalkotásához is vezetett. Míg a középkortól kezdve a templomokat ószövetségi mintára az "Isten házának" tekintették, a zsinati reformok a modern templomot a híveknek a közös istentisztelet végzésére alkalmas gyülekezőhelyként tekintik.⁹

7. kép: Szentmise az érldligeti templomban

⁸ A II. Vatikáni Zsinat dokumentumai, Szent István társulat, Budapest 2007., 29.

⁹ A templom fogalmának korok szerinti változásáról: Levárdy Ferenc - Arató Miklós: Egyházi épületek és műtárgyak gondozása, Képzőművészeti alap kiadóvállalata, Budapest 1971., 90.

II. b. 2. Templomtér-rendezés alapelvei

A liturgikus megújulás egyik legalapvetőbb gondolata a szentmise lakoma jellegének visszaállítása, mely a közösség centrumába helyezi az Úr asztalát, a szembenéző áldozati oltárt. A liturgia közösségi jellegének kihangsúlyozására elrendeli a hívek tevékeny részvételét a szentmisén, és annak érdekében, hogy a hívek minél teljesebb egységben vehessenek részt a liturgikus cselekményben, bevezeti a hívek áldozását a mise alatt. Ezen reformok igényeinek a templomtér kialakításával eleget kell tenni. A térrendezés elveit az 1969-ben bevezetett Római Misekönyv Általános Rendelkezéseiben rögzítették, ennek megfelelően kell meghatározni az új liturgikus tereket. A legfontosabb alapelvek: a tér kialakítása a liturgia egészét vegye figyelembe, különös tekintettel a liturgikus mozgásokra. Nem csak a pap és a segédkezők, ministránsok, hanem a hívők is tevékeny résztvevői a cselekményeknek, ezért a berendezést a vonulásokhoz (a hívek áldozásának akadálytalan lebonyolítása) és az egy helyben történő mozgásokhoz (letérdelés, felállás) is kell igazítani. A Vatikáni Zsinat különös figyelmet fordított az Egyház és művészet kapcsolatára is és összegyűjtötte a művészettel szemben támasztott igényeit.¹⁰ A szakrális művészet céljaként tüzi ki, hogy az alkotás az ember lelkét Isten felé vezesse, és ezt a lehető legegyszerűbb eszközökkel érje el. Így a reformok kikötik, hogy a berendezés készítése a nemes egyszerűség jegyében történjen illetve a berendezési tárgyak elkészítésében és elhelyezésében egységes gondolat menjen végig. Mindezt azonban magas művészi színvonalon és a helyi jellemzők figyelembe vételével, lehetőség szerint nemes anyagokból készítve várja el.

Természetesen alapvető követelmény, hogy a templom feleljen meg a kor igényeinek, mint középület, a legfontosabb kiszolgáló helységek (mosdók, átöltözés terei, gyermekes szobák) megfelelően pozicionált elhelyezésével.

8. kép: Stáció a békásmegyeri templomban

¹⁰ *Római Misekönyv Általános Rendelkezései*, Szent István társulat, Budapest 2014, 82.

9. kép: Ablaküveg a farkasréti templomban

II. b. 3. Szimbolika

A Vatikáni Zsinat reformjaiban hangsúlyos szerepet kap a szimbolika, és azt is megfogalmazza, hogy a különböző szimbólumok megjelenjenek a térszervezésben illetve a tér kialakítása segítse azok megértését. A liturgikus cselekmény maga szimbolikus jelentéssel bír, mely az egész térrendezést és sok esetben a térformát is alakítja. A szentmisére összegyűlt hívő nép nem csak közösségi, de hierarchikus jelleggel is rendelkezik, amely a berendezésben is meg kell mutatkozzon, így a szentmisét bemutató pap, a hívek vagy az énekkar helyének kifejezőnek, egyértelműnek kell lennie és emellett az is fontos, hogy segítse a résztvevőket feladatuk elvégzésében. A legfőbb berendezési tárgyak is jelképes jelentéssel bírnak: az oltár - Krisztust, a megváltó áldozatot, a pasztofórium - az Eukarisztiát, az ambó - Isten igéjét, a szédesz - Isten népének rendezett közösségét jelképezi. Sok templomban hangsúlyos szerepet kap a fény, mely nem csak a belső tér intimitásának szerves része, hanem fokozza a szimbolikával bíró elemek kiemelését is.

10. kép: Liturgikus tér a kunadacsi templomban.

11. kép: Tabernákulum a kunadacsi Szent István templomban

III. A Magyar Katolikus Egyház és a II. Vatikáni Zsinat reformja

III. a. A zsinati reformok hazai fogadtatása

A magyar állammal való megegyezés az Apostoli Szentszék számára nagyon fontos eredmény: az Apostoli Szentszék a '40-es évek óta először tudta felvenni újra a kapcsolatot a vasfüggönyön túli egyházzal, mely a zsinat egyetemessége miatt is nélkülözhetetlen volt.¹¹ Az állam engedélyezte a zsinati részvételt, de azzal a feltétellel, hogy a kiutazó küldöttség tagjait az állam határozza meg. A zsinatra utazó főpásztorokról a Politikai Bizottság, kíséretükről az Állami Egyházügyi Hivatal döntött. Így kezdhetette meg 1962. október 6-án a magyar küldöttség zsinati részvételét. Ugyan ülészakaszonként egyre jobban nőtt a résztvevők száma, de a magyar zsinati atyák részvételét többnyire passzivitás jellemezte: főleg az állami ellenőrzés, az állam elvárásai elől való kitérés, de a nyelvismeret hiánya is fékezően hatott az aktivitásukra.

A Zsinat liturgikus változásainak bevezetése csak lassan ment végbe. Ez a folyamat az egyházmegyei körlevelekből nyomon követhető.¹² A reformokat érintő legfontosabb körlevelek a következők: 1965-ben a Magyar Püspöki Kar körlevélében tudatja, hogy VI. Pál pápa 1963. december 4-én kihirdette a liturgikus konstitúciót.¹³ 1967-es szeptemberi körlevél a miseformák változtatásai mellett tényként szól a szembemisézésről.¹⁴ Majd egy évvel a megjelenése után, az 1971. évi első esztergomi körlevélben elrendelik a megújított miserend bevezetését az ország egész területén.¹⁵

Ugyan hazánkban csak 1971-ben vezették be hivatalosan az új miserendet, voltak, akik a körlevelet megelőzően saját maguknak fordították és készítették el a megújított misekönyvet.

---

¹¹ Kránitz Mihály: A II. Vatikáni Zsinat dokumentumai negyven év távlatából, Szent István társulat, Budapest 2002., 23.

¹² Kránitz Mihály, 175.

¹³ A MPK rendelkezései a Liturgikus változások bevezetésére, Budapest, 1965. február 4.1.

¹⁴ Kránitz Mihály, 182.

¹⁵ MKP 1971. nov 29-i körlevele, 9.

Zsinati atyák <i>de iure</i>		Zsinati atyák <i>de facto</i>			
		I. ülésszak	II. ülésszak	III. ülésszak	IV. ülésszak
BADALIK Bertalan					
BÁRD János					
BELON Gellért*					
DUDÁS Miklós					X
ENDRÉDY Vendel					
ENDREY Mihály					
HAMVAS Endre		X	X	X	X
KISBERK Imre					
KOVÁCS Sándor		X	X	X	X
KOVÁCS Vince			X	X	X
LEGÁNYI Norbert				X	
MINDSZENTY József					
PAPP Kálmán			X		
PÉTERY József					
SHVOY Lajos					
SZABÓ Imre			X	X	
Uzdóczy-ZadavecZ István					
1964 után	BÁNK József			X	X
	BREZANÓCZY Pál	peritus	peritus	X	X
	CSERHÁTI József			X	X
	IJJAS József			X	X
	WINKLER József			X	X

12. kép: Magyar résztvevők a II. Vatikáni Zsinaton

III. b. A zsinati liturgikus térrendezés alkalmazási elvei

A térrendezésre és térformálásra vonatkozó változtatásokat a Római Misekönyv Általános Rendelkezései szerint Arató Miklós plébános és Levárdy Ferenc művészettörténész gyűjtötte össze egy kötetben, amely az új miserend bevezetésének évében, 1971-ben meg is jelent.

"A mise két részből állt: mégpedig az ige liturgiájából és az eukarisztia liturgiájából, mely azonban oly szorosan összekapcsolódik, hogy egy kultuszcselekményt alkot."¹⁶ - található a Római Misekönyv Általános Rendelkezéseiben. Az oltártérben három fókuszpontot határoz meg: az ambót, az oltárt, és a szédeszt, melyek a korábban említett szimbolikájukon túl a szentmise részeit is tükrözik.

Az ambó az ige liturgiájának, az oltár az Eukarisztia liturgiájának helye. Fontos, hogy a két tárgy arányaiban, anyagaiban össze legyen hangolva és ezzel kifejezze a mise két részének elválaszthatatlanságát. Az ambót úgy kell elhelyezni, hogy a hívők tekintetét automatikusan odavonzza, illetve a templomtér minden pontjáról látható és hallható legyen a felolvasás. Az ambó legyen szilárd, ne csak egy egyszerű olvasóállvány. A liturgikus mozgásokat segítő az ambót és az oltárasztalt egy szinten kell elhelyezni, az viszont nincs meghatározva, hogy az ambó az oltárasztal jobb vagy bal oldalára kerüljön. Az oltárasztalt a szentély falától elhúzva úgy kell elhelyezni, hogy körüljárható legyen és a hívekkel szemben lehessen a szertartást végezni.

13. kép: Oltártér, Nemeshetés

---

¹⁶ Levárdy - Arató, 93.

A liturgikus reformok a templom tér centrális elrendezéséről szólnak, de ez elsősorban optikai, elméleti középpontot jelent, nem geometriait. Tehát az oltárasztalt a hívőkhöz közel, a hívő közösség centrumában kell állítani, 1-2 lépcsőfokkal kiemelve a templomhajótól, hogy a figyelem önkéntelenül rá szegeződjön. Lehet rögzített vagy elmozdítható és ezen felül is három féle kialakítású: lábakon álló asztaloltár, középen alátámasztott sztypeszoltár és tömboltár. Az oltárasztal alakja szorosan összefügg az anyagával és az elmozdíthatóság kérdésével. A márványból vagy más nemesebb kőből készült oltár tömbszerű megoldást kíván, míg lábakon álló és elmozdítható oltárt jellemzően fából készítenek. Az egész templom térben csak egy feszület kapjon helyet, de az jól látható módon az oltár fölött vagy mellett legyen elhelyezve.¹⁷

A szédesz a szertartást végző pap helye, melyet lehetőség szerint a hívekkel szemben, a presbitérium hátfalának támasztva kell elhelyezni, ügyelve arra, hogy ne legyen túl nagy távolság a hívek és a pap között.¹⁸

14. kép: Oltár, Érdeliget

¹⁷ Az ambó és azoltár elhelyezéséről: Levárdy - Arató, 98-100.

¹⁸ Levárdy - Arató, 100.

Az Eukarisztia őrzése tabernákulumban régi fő- vagy mellékoltáron vagy falba süllyesztett pasztofóriumban történjek. A Római Miskönyv Általános Rendelkezései az Eukarisztia őrzésére a magánáhitatra alkalmas mellékkápolnát ajánlja, az új templomoknál erről gondoskodni kell. A Szentségőrző helyét úgy kell kialakítani, hogy napközben látogatható legyen, vagy ráccsal, üveggel elválasztva rá lehessen látni.¹⁹

1970-ben új keresztelési szertartás lépett életbe, amely kimondja, hogy a keresztség felvétele legyen közösségi esemény, a keresztelő a szentmise keretein belül történjen, ne csak a szülők, keresztszülők, hanem a közösség többi tagja is osztozzon az eseményben. A baptisztérium lehet akár a templomon belül vagy kívül, de lehet a templomtér egy jól látható része is. Elhelyezésében az a legfontosabb, hogy sokan részt vehessenek a szertartáson.²⁰

A II. Vatikáni Zsinat előtt évszázadokon át nyitott gyóntatószékét használták, a reformokat követően megjelent a zárt gyóntatószék igénye. Ekkor előtérbe került a gyóntató szoba kialakítása, amely a templomhoz csatlakozó fűthető, kis világos helyiség. Ezt barátságos berendezéssel (térdeplő mellett széssel és asztallal) lehet kialakítani, amely jobban megfelel a mai ember lelki igényének és megkönnyíti számára a lelki feloldozást.²¹

Az új miskönyv úgy rendelkezik a hívők helyéről, hogy azt a megfelelő gonddal rendezzék el, a székeket vagy padokat úgy rendezzék, hogy a szentmise különböző részeinél megkívánt testtartást kényelmesen tudják végezni.²²

15. kép: Oltár a gyáli templomban

---

¹⁹ Levárdy - Arató, 100-101.

²⁰ Levárdy - Arató, 101-102.

²¹ Levárdy - Arató, 102.

²² Levárdy - Arató, 102.

16. kép: Oltártér a szegedi Szent Gellért templomban

III. c. Liturgikus térbelső átalakítások, mint az irányelvek közvetlen megjelenései

A térbelső átalakításokat is a Római Misekönyv Általános Rendelkezései szerint kell meghatározni, mely nem csak az új liturgia igényeinek való megfelelésre, de a régi értékek megtartására is figyelmet fordít: *Messzemenően gondoskodni kell arról, hogy az átalakításoknál, sehol se essék áldozatul a múltból ránk maradt érték, akár műemlékvédelem alá esik, akár nem.*²³ Az átalakításokat úgy kell elvégezni, hogy minden templomnak kialakuljon egy egyedi karaktere. A berendezési tárgyakkal egységes, sajátos arculata legyen, még ha a költségvetés nem is engedi a teljes bútorzat elkészítését, akkor is legyen minden megtervezve.

A megújított miserend szerint a templom fő oltára a szembenéző áldozati oltár. A régi főoltár oltár szerepe megszűnik, de általában az Eukarisztia őrzési helye marad. A szembenéző oltárt a volt főoltártól, mely most tabernákulum, olyan távolságban kell elhelyezni, hogy szerepük egyértelműen elkülönüljön. Ha a régi főoltár nem védett és nem művészi értékű, akkor eltávolítható, és lehetőség nyílik egy korszerű presbitérium kialakítására.²⁴

Az együttműködés igényei nyomán a mellékoltárok szerepe többnyire megszűnik. Ha a régi főoltár eltávolításra kerül, a mellékoltár átveheti a tabernákulum szerepét. Ezen kívül olyan rendeltetést kaphat, mint kredencia vagy áldozati adományok asztala, illetve elhelyezhető itt a betlehem vagy a szentsír.²⁵

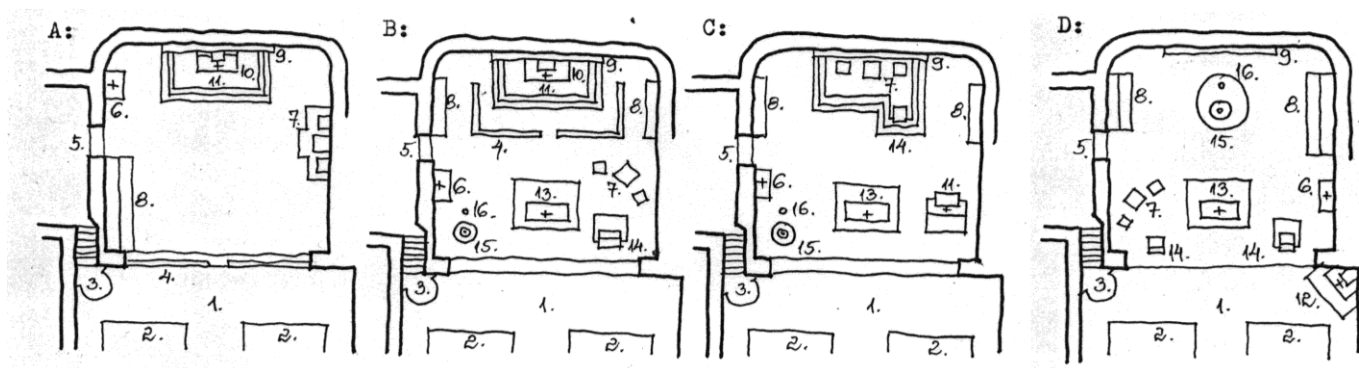

17. kép: kecskeméti barokk stílusú templom átalakítása

²³ Levárdy - Arató, 95.

²⁴ Az oltár elhelyezéséről bővebben: Levárdy - Arató, 96.

²⁵ Levárdy - Arató, 97.

18. kép: Térbelső átalakítások

Meglévő liturgikus tér átalakításának változatai: "A": az átalakítandó liturgikus tér, "B": átalakítás a retabulum-oltár, mint szentségőrző hely megtartásával, a szentélyrács áthelyezésével, "C": átalakítás a retabulum előtti sedes és ambo kialakításával, önálló tabernaculummal, "D": átalakítás a retabulum előtti keresztelő-tér kialakításával, kettős ambo-val, a diadalíven elhelyezett szentségi oltárral (tabernaculummal). Jelölések: 1. templomhajó, 2. padok, 3. meglévő (és megmaradó) szószék, 4. szentélyrács, 5. sekrestye, 6. credentia, készületi asztal, 7. papi ülések, sedilia, 8. padok az egyházközség vezetői részére (presbyterium), 9. oltár-hátfal (retabulum), 10. régi főoltár, 11. tabernaculum (szentség ház), 12. önálló szentségi oltár tabernaculummal, 13. mensa-oltár, 14. felolvasóhely (ambo), 15. keresztelőkút, 16. húsvéti gyertya (tartó).²⁶

²⁶ Dr. Guzik Tamás: *Keresztény liturgiák építészete*. <<http://www.eptort.bme.hu/doc/szakral/szakral3.html>>

A liturgikus reformokkal a szentélyrác vagy áldoztató rác szerepe teljesen megszűnt, mivel az új liturgia szerint a hívek az oltárhoz vonulva állva áldoznak. Ha művészi értéket képvisel, a főoltár elé helyezhető vagy mellékkápolna lezárásához, baptisztérium elkerítéséhez használható. Abban az esetben, ha a rác építészeti elem, helyén kell hagyni és a berendezést kell hozzá igazítani.²⁷

Mivel az ambó az egyik hangsúlyos eleme a megújított liturgikus térnek, a hagyományosan oldalt elhelyezett magas szószék nem alkalmas az ige-liturgia végzésére, ha viszont aránylag alacsony és közel van a szentélyhez, felesleges új ambó felállítása.²⁸

A szédeszt az előző fejezetben leírtak szerint kell elhelyezni, alkalmazkodva az alaprajzhoz és az adott körülményekhez (régii főoltár eltávolítható vagy nem, stb.).

A hívek helyének kialakításakor meg kell szüntetni a magánszemélyek számára fenntartott ülőhelyeket.²⁹

Az állam és az egyház megegyezésének keretein belül az állam magára vállalta az egyházi műemlékek és történelmi értékű egyházi építmények helyreállítását, és az Országos Műemléki felügyelőség gondozása alatt 1971-75 között 319 egyházi épületet állítottak helyre 22 millió forintos ráfordítással.³⁰

A megújított misekönyvet ugyan csak 1971-ben vezették be hazánkban, de már a '60-as években is az új liturgiának megfelelően rendezték át a régi templombelsőket. Azonban ez a folyamat sokáig elhúzódott. Még közel 20 évvel a zsinat után, a nyolcvanas években is tartottak az átalakítási munkálatok - Badacsonytomaj templomát csak 1982-ben alakították át.

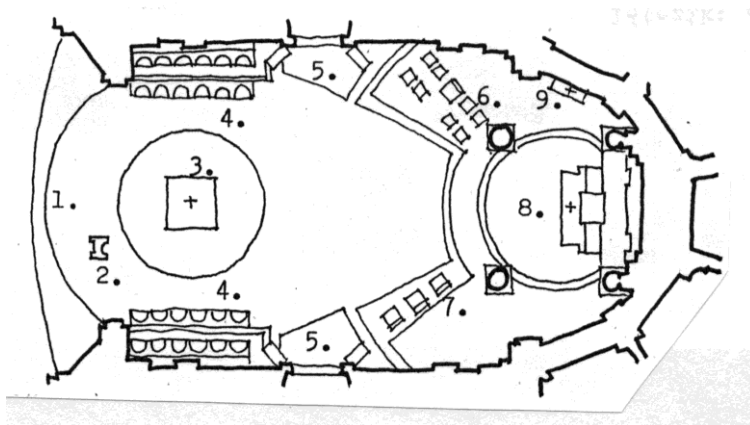
²⁷ A szentélyrác kérdéséről bővebb leírást ad: Levárdy - Arató, 95.

²⁸ Levárdy - Arató, 97.

²⁹ Levárdy - Arató, 102.

³⁰ Levárdy Ferenc: Magyar templomok művészete, Szt. István Társulat, Budapest 1982., 246.

19. kép: Átalakítás a kalocsai templomban

Hagyományos (barokk) székesegyházi liturgikus tér átalakítása (Kalocsa): 1. új lépcsők, 2. ambo, 3. új oltár, 4. régi kanonoki stallumok, 5. sekrestye-bejáratok, 6. új papi ülések (sedilia), 7. új érseki sedes, 8. régi főoltár, 9. régi készületi asztal³¹

20. kép: kalocsai templom belső

³¹ Dr. Guzsik Tamás: *Keresztény liturgiák építészete*. <<http://www.eptort.bme.hu/doc/szakral/szakral3.html>>

IV. A Magyar Katolikus Egyház templomépítészete 1970-1986

IV. a. Az átmeneti időszak 1962-1970.

A Zsinat előtt, 1961-ben Párizsban építészek, várostervezők és egyházi szakértők tanácskoztak a templomépítészeti problémáiról. Megállapították, hogy a mai ember számára a magasba törő vertikális vonal nem egyedüli kifejezője a szakrális építészetnek, ezért a torony nem nélkülözhetetlen része a templomnak, mint ahogy a kereszt-alaprajz szimbólumát sem igénylik ma az emberek.³² Már ekkor megfogalmazzák, hogy a körhöz és négyzethez közelítő formák a legalkalmasabbak a keresztény közösség számára; fontos a bensőséges hangulat, az intimitás, mely egy túl magas csarnokban nem érvényesül és amelynek a fény szerves része. Ezek a gondolatok a liturgia megújításával alapvetővé váltak. A liturgikus reformok lassan mentek át a gyakorlatba, a zsinati munka megkezdése után nyolc évet kellett várni mire bevezették hazánkban az új miserendet. Ebben az átmeneti időszakban a templomok még a hagyományos elrendezést követik, tömegformálásuk is főleg hagyományos, de elkezdődött a liturgikus terek reformoknak megfelelően kialakítása.

Előremutató alkotás Csaba László 1967-ben épült hollóházi temploma. Háromszögekből formált, geometrikus alakja kontrasztot képez a körülötte hullámzó dombok vonalával. Földig eresztett sátortetős hajójához hangsúlyosan kiemelve kapcsolódik a szentély tömege. A magasságkülönbség lehetővé teszi, hogy az oltár teljes természetes megvilágítást kapjon.³³ Bejárati homlokzata végig üvegezett, belső tere világos, egyszerű.

21. kép: Csaba László: Templom,
Hollóháza

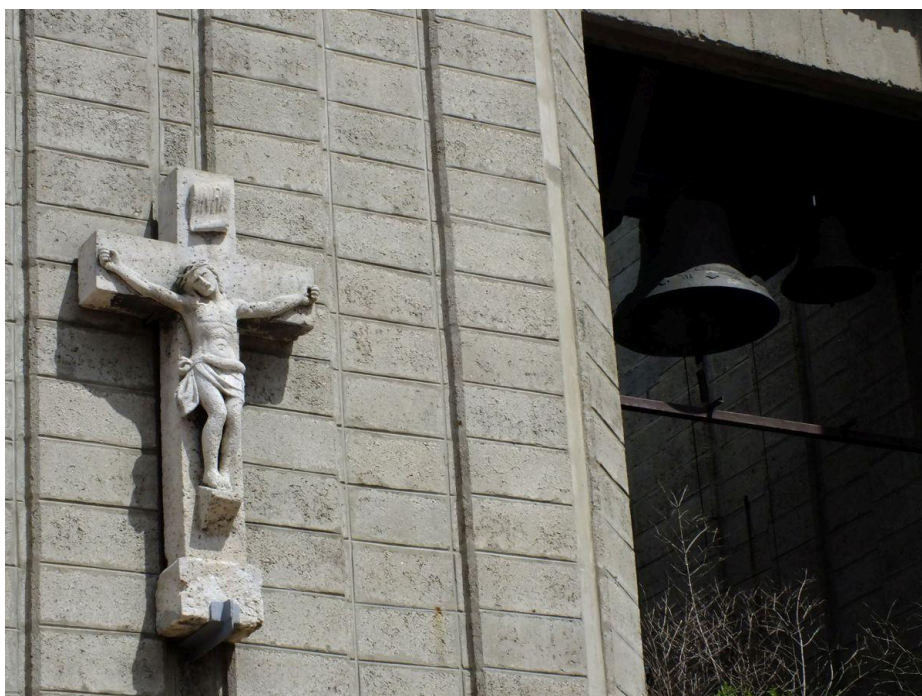
³² Rév Ilona, 21.

³³ Szrogh György: *Templom, Hollóháza. Magyar Építőművészet (1968) 6.sz. 36-41.*

IV. b. Magyar katolikus egyházi építészet 1970-86

A régi templomok újjáépítését az állam finanszírozta, viszont az új templomok építése a közösség "magánügye" volt. Az építéshez előbb az Egyházügyi Hivatal, majd az illetékes helyi hatóság engedélye kellett. Nem volt könnyű dolga az építtető közösségeknek, mert vagy bővítésre adtak engedélyt vagy olyan helyen engedélyezték az építést, ahol korábban ideiglenes imaház állt. Az építkezések alatt az előző templomnak működni kellett, ezért olyan is előfordult, hogy valósággal rá kellett építeni a meglévőre az új templomot. Volt, ahol bővítésnek álcázva ütemről-ütemre építették körbe és bontották ki a meglévő épületet, de volt olyan templom is, amely közösséghez megnevezéssel épült és csak később szentelték fel.

A hetvenes-nyolcvanas években a politikai nyomás enyhülésével megnőtt a templomépítkezések száma, egyre több templom épült olyan helyen, ahol korábban nem volt. Ebben az időszakban néhány nagyobb város mellett főleg kis falvakban került sor az építkezésre.

22. kép: Részletek, Mindenszentek templom, Farkasrét

Az építető szerepe teljes mértékben a hívó közösségre hárult, sőt nem egyszer saját maguk építették meg a templomot. Az építkezés költségeit a hívek hozzájárulásával illetve adományokból gyűjtötték össze. Sok múlott a plébánosok hozzáértésén, nyitottságán; igényességüktől függött, hogy építész vagy helyi kőműves készítette el az épülő templom terveit, vagy sikerült-e elfogadtatni a közösséggel az újszerű, esetleg szokatlannak tűnő terveket. *Ma már nem a falu kulturális centruma, de a templom ezer év óta hozzátartozik a faluhoz, a falu súlyt helyez rá, státusának, önbecsülésének, szépre törekvésének tárgyasult formáját látja benne. Ma a falu templomépítésében is kifejezésre juttatja közösség voltát, nem csak vallási, hanem társadalmi közösségét is.*³⁴

A szerényebb lehetőségek sok esetben meghatározták az alkalmazott szerkezeteket és a felhasznált anyagokat. A templomok többsége hagyományos anyagokból, falazott szerkezetekből készült. A falusi templomokra az egyszerű, nyeregtetős forma jellemző, de nem egy faluban készült a hagyományostól eltérő, különleges és értékes alkotás. A téglá és a fa felhasználása mellett, megjelentek a XX. századra jellemző technikai újítások. Vasbeton, beton építészetre is található néhány példa a korszakban. A vázrendszer megjelenésével a homlokzatalakítás kötöttségei feloldódnak, teret engedve az egyre nagyobb üvegfelületek elterjedésének. A kor építészetére jellemző egyfajta kísérletezés az alig kitapasztalt tulajdonságú anyagok, az új technikák és az esztétikai megoldások közötti egyensúly megteremtésére.³⁵

23. kép: Szent Kereszt templom homlokzata, Budapest, XII. ker.

---

³⁴ Rév, 9.

³⁵ Rév, 20.

A hatvanas-hetvenes években nem sok publikáció jelent meg templomokról, szakrális épületekről. A nyolcvanas években két könyvet is kiadtak, amelyben bemutatásra kerül néhány a korszak templomai közül.

Elsők között jelent meg a dunafalvai templomról írt cikk 1977. szeptemberében a *Vigilia* című folyóiratban. A dunafalvai Szent István király templom 1970-ben épült fel. A hagyományos elrendezésű templomtérből és egy kis sekrestyéből álló épületet egymásba metsződő, ferde tetősíkok fedik. *A szorosan egymásba kapcsolódó, hármass fokozatban fölfelé kapaszkodó tetőrendszer alatt tágas terek alakultak ki. Belépve a templomtérbe, bőséges férőhelyet, sok fényt látunk, s fölfelé emelkedő sátor-teret meg natúrszínű famennyezetet. Előttünk, a szemben lévő liturgikus térig nagy kőlapokkal fedett szabad tér fekszik, tehát a belépő - feje fölött az üvegfalú torony kórusával - rálát a fényben álló szentélyre. A belső teret kettéosztja a magasban keményen hullámzó gerendaszerkezet, amely egy fektetett létrához hasonlít; ez tartja a födémét. Nyílt, sötét natúrszínű, szépen megmunkált, vaskos gerendáival az erő méltóságát sugallja. Az egyház szimbóluma lehetne, mert sátortartó szerepe az ószövetségi múltat idézi.*³⁶ Vasadi Péter az *Öt templom - öt tér* című publikációjában a dunafalvai templom mellett az alsózsolcai templom oltáráról és a farkasréti templomról is írt.

24. kép: Szent István király templom, Dunafalva

³⁶ Vasadi Péter: *Öt templom - öt tér*. *Vigilia* 42. évf. (1977) 9. sz. 595-600.

A Magyar Építőművészet a '78-as évfolyamában két templomról is megjelenik egy-egy cikk: Hodászról és Farkasrétről.

Csaba László a hollóházi templom után, a nyolcvanas évek közepéig négy településre is tervezett templomot. A hodászi templom két ferde tetősíkkal határolt, hosszanti elrendezésű épület. Az oltártér felé összetartó és emelkedő falak az oltárra irányítják a figyelmet. *A néhány nagyon egyszerű építészeti elem nem csak a belső teret, hanem az épület külső tömegét, építészeti megjelenését is meghatározza. A templom külseje szinte teljesen zárt, a bejárat kissé nyomottan tartott nyitottsága, a tető fölött, a magasban megjelenő bevilágító ablak a belsőben kitarulkozást ígér tisztán egyszerű építészeti eszközökkel.*³⁷

Szabó István tervezte a legtöbb templomot a vizsgált időszakban. A farkasréti Mindenszentek templom szép példája annak, hogy az alacsony költségvetésből adódó szerény anyagfelhasználásból különleges dolgot is ki lehet hozni. A templom beton béléstestekből épült; az ötletes felhasználásnak köszönhetően különleges architektúrát kapott az épület. *Az egyöntetű szürke külsőt változatossá teszik a megbontott felületek és szerencsésen élénkítik a színes üveglablakok. különös jelentőséget nyernek az üvegfelületek, és főként a bejárat feletti kompozíció a sötétedés után, amikor a belső fények megvilágítják őket és akkor az épület fénylő festménnyé változik.*³⁸ A hosszanti tengely megtörése és átlós irányban való elforgatása különleges centrumképző térkonceptiót eredményez.

25. kép: Csaba László: Szent Pál megterése templom, Hodász

³⁷ Csaba László: *Róm. kat. templom Hodász nagyközségben Magyar Építőművészet* (1978) 3. sz. 40-42.

³⁸ Hajnóczy Gábor - Emődy Attila: *A farkasréti "Mindenszentek" temploma, Budapest Magyar Építőművészet* (1978) 6. sz 44-46.

26. kép: Szabó István: Mindszentek templom, Farkasrét

27. kép: farkasréti templom belső tere

Lévárdy Ferenc az 1982-ben megjelenő Magyar templomok művészete című könyvében írt egy kitekintést a Zsinat után épült templomokról, amelyben az előbb említett hodászi és farkasréti templomon kívül bemutatta a '75-ben épült szegedi és '81-ben épült pécsi templomot.

Tarnai István a szegedi - tarjánvárosi új lakótelep mellett tervezett négyzet alaprajzú, átlós elrendezésű temploma jól illeszkedik a közvetlen környezetében lévő földszintes lakóházakhoz.³⁹ Egyszerű építészeti eszközökkel megformált templom oltártere feletti felső bevilágító pontosan délre néz, ennek következtében a liturgikus teret a nap reggeltől estig megvilágítja. Egyszerű anyagokból készült, téglafala belül fehérre vakolt, kívül meszelt. A körbefutó ablaksáv felett fa burkolat jelenik meg. A berendezési tárgyak is fából készültek, melyeket Fekete János iparművész készített el.

Gettó József Pécssett tervezett szabálytalan alaprajzú templomot. *A völgy fölött emelkedő dombra vezető út vonalát követő, csavarodó templom-tengelyre fűzött szűkülő tér hívogatóan tárul ki a völgy felé, terének csigavonalában hajló sodrása az oltár felé irányítja a templomba lépőket. Az oltárteret jól hangsúlyozza a középpont felé emelkedő tömeg, amely feleslegessé teszi a lassan anakronisztikussá váló és költséges harangtorony építését.*⁴⁰

28. kép: Gettó József: Szent László templom, Pécs - Postavölgy

³⁹ Levárdy Ferenc: *Magyar templomok művészete*, 249.

⁴⁰ Levárdy Ferenc: *Magyar templomok művészete*, 250.

29. kép: Tarnai István: Szent Gellért templom, Szeged - Tarjánváros

30. kép: Szeged, tarjánvárosi templom oltártere

Templomépítészetünk ma címmel jelent meg 1987-ben Rév Ilona könyve, amely elsőként kifejezetten a II. Vatikáni Zsinat után épült templomokról szól. A kötet 17, a szerző által legszebbnek ítélt templomot mutat be, melyből tíz a hetvenes évek után épült. A Lévárdy könyvben említettekén kívül leírást ad még a révfülöpi, márkházai, halászteleki, érdligeti, gyáli és nyíregyházi templomról is.

Török Ferenc a balatonfenyvesi templomával már a korszak elején eljutott egy a liturgikus reformoknak legjobban megfelelő térkonceptióhoz, mely Révfülöpön is megmutatkozik. A révfülöpi templom különlegessége, hogy évszaktól függően eltérő térhasználatot tesz lehetővé. Az oltártér mögötti üvegfal kinyitásával a templom előtti szabadtéri padok is bekapcsolódhatnak a liturgikus térbe, körülvéve az oltárasztalt. *A templombelső nyújtotta térélmény meghatározó tényezője a tágasság érzete, az üvegfelületek az épületbelső vizuálisan összekötik a külső térrel, kitágítják a látványt a szőlők és a gyömölcsöskertek felé - ameddig a szem ellát. Az üvegfal nyitható, így a belső és a külső tér valóságosan is összekapcsolható, A tágasság érzetét fokozza, hogy a padok csupán a terem egyik a terem egyik oldalát foglalják el.*⁴¹

Csete György halászteleki temploma kör alaprajzával és centrális elrendezésével egyedülálló a korszakban. A jurta formát idéző, félgömb alakú templom alsó szintjén a plébánia, a "földből kinövő" felső szintjén a templomtér található. *A tartó fa szerkezetek félkörívei trapéz alakzatokat képezve metszik egymást; a metsződő ívek a kupola boltozatán a gótikus templomok hálóboltozatának az emlékképét idézik fel. a fa tartóelemek metszési pontjait fémszögek rögzítik s egyben esztétikai hangsúlyt adnak a csomópontnak. A kupola szerkezeti modellje stilizált rózsza - metamorfikus utalás a templom névadó szentjének, Szent Erzsébetnek a legendájára.*⁴²

Perczel Dénes tervei alapján épült gyáli templomban teljesen megvalósul az új liturgia által kívánt asztalközösség. A nyolcszög alaprajzú templomtérben elhelyezett oltárt három oldalról a hívek negyedikről a papság ülheti körül. Az acél- és vasbeton szerkezetű, téglafalazású templom összetett tömegét nyeregterő és sátoertető elemeiből összetett, aszimmetrikus cseréptető fedi. *A vertikálitást a bejárat fölé magasodó két lendületes, íves körvonalú, párhuzamos fehér betonfal képviseli, melyek kifeszített vitorlaként emelkednek a magasba.*⁴³

---

⁴¹ Rév , 85.

⁴² Rév, 90.

⁴³ Rév, 100.

31. kép: Török Ferenc: Munkás
Szent József templom, Révfülöp

32. kép: Csete György: Szent Erzsébet
templom, Halásztelek

33. kép: Perczel Dénes: Szent
István király templom, Gyál

A korszak fontosabb épületei bemutatásra kerültek a megjelenő cikkekben, kötetekben. Még egy templomról mindenképpen említést kell tenni: Török Ferenc balatonfenyvesi temploma, mely koncepcionálisan - a gyáli templomhoz hasonlóan - legközelebb áll a reformok igényeihez. A téglalap alaprajzú, nyeregtetős épület tartószerkezete acélvázból, külső fala határoló fala kisméretű téglából készült. A liturgikus tér megvilágítását felülről, a tetőgerinc mentén húzódó bevilágítón keresztül kapja. Az oltártér a téglalap alaprajz középső traktusában helyezkedik el, melyet a hívők mindkét oldalról körülvesznek; ezzel kialakult egy liturgikus középpontot, mely megteremti a szentmise lakoma jellegét. Míg az ehhez hasonló centrumképző elrendezések jellemzően a nyolcvanas években jöttek létre, Török Ferenc már a korszak elején, 1974-ben megalkotta ezt az újszerű térkonceptiót.

34. kép: balatonfenyvesi templom belső tere

35. kép: Török Ferenc: Árpád-házi Szent Erzsébet templom, Balatonfenyves

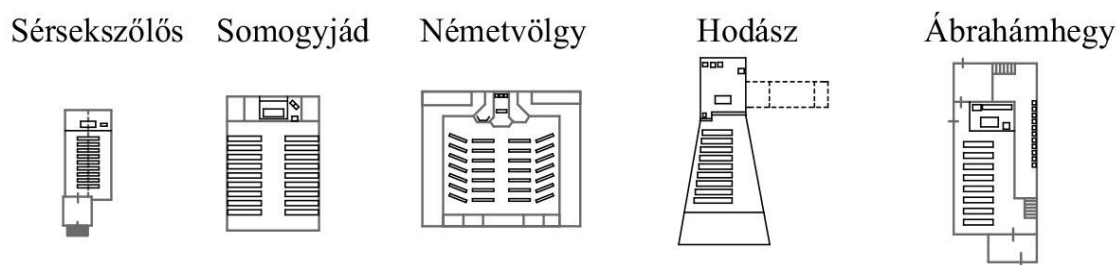
IV. c. Térkonceptiók - építészet és liturgia

A II. Vatikáni Zsinat liturgikus térigényeinek már a '60-as években igyekeztek eleget tenni, de igazán a hetvenes-nyolcvanas években születtek rendhagyó, a reformokat mind jobban kielégítő megoldások. A térszervezés legmeghatározóbb kérdése az oltár elhelyezése a térben, a téri adottságokhoz, de legfőképp a hívők ülőhelyéhez képest. A reformok az oltár központi helyzetét hangsúlyozzák. Ez a középpont elsősorban optikai, a hívek és a pap közösségének középpontja. A közösség elhelyezésének alternatívái különböző centrumokat, ezáltal különböző térhasználatot eredményeznek, függetlenül a térformától. Sok helyen például az önmagában statikus centrális térformában tengelyes térhasználat alakult ki azáltal, hogy a közösség centrumát nem a geometriai középpontba helyezték, hanem valamelyik tengely mentén eltolták. A vizsgált templomok térkonceptió szerint négy csoportba sorolhatóak: hagyományos, sugaras, átlós és centrumképző elrendezés.

IV. c. 1. Hagyományos (hosszházaz) elrendezés

A legnagyobb csoportot a hagyományos elrendezésű templomok alkotják. A két évtized templomainak közel fele longitudinális térszervezésű. A téglalap alaprajz és a hosszanti tengely miatt itt valósult meg legkevésbé a liturgikus reformok által megkívánt asztalközösség jelleg, de a szembenesítő oltár és az ambó együttesének a papság és a hívek közé helyezése a reformokat követő útkeresés első lépése. Ilyen elrendezésű templomok főleg kis falvakban, egyszerű megjelenéssel - nyeregtető, esetleg hagyományos harangtorony - épültek. Az oltár központ szerepének kihangsúlyozására rendhagyó megoldás készült Hodászon, mely korábban bemutatásra került.⁴⁴

A hagyományos elrendezés differenciálására egyedi megoldás valósult meg az Ábrahámhegyi Szent László templomban. A hosszanti elrendezés mellett, az aszimmetrikus templomtér észak-nyugati oldalán oldalkarzat fut végig a bejáratától az oltártér mögötti sekrestyéig.

36. kép: Példák hagyományos elrendezésre

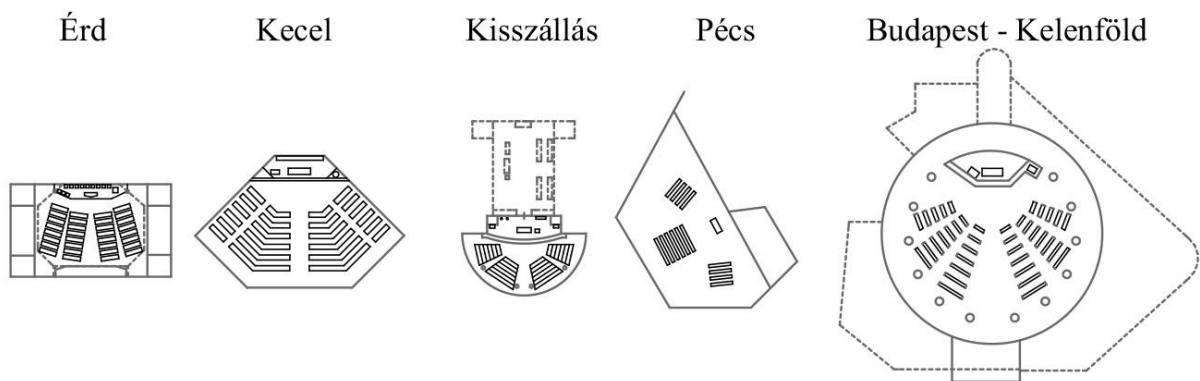
⁴⁴ lsd. 31. o.

IV. c. 2. Sugaras elrendezés

A zsinatot követő időszakban megjelenő újszerű térrendezések egyike a sugaras elrendezés. A oltárasztal körül sugárirányban elrendezett padok egyértelműen a kiemelt oltártér felé irányítják a figyelmet, a térfalak sugárirányú elhelyezése ezt a perspektívát erősíti. Az elrendezésből adódóan ezen templomok jellemző térformája a kör, a félkör vagy a legyezőforma.

Kör alaprajzú, sugaras elrendezésű templom épült a korszak végén Kelenföldön, ahol a liturgikus tér középpontjának a geometriai középpontból való kimozdításával teszi tengelyessé a centrális teret. A templom zárt, belső tere az oldaltermek megnyitásával bővíthető.

37. kép: Példák sugaras elrendezésre

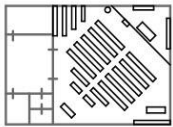

38. kép: Kiss András: Szent Gellért templom, Budapest, Kelenföld

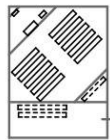
IV. c. 3. Átlós elrendezés

A vizsgált két évtized kis létszámú, de annál különlegesebb csoportját alkotják az átlós elrendezésű templomok, ahol a négyzetalaprajz valamelyik átlója mentén történik a térrendezés. A megérkezéstől az oltárig s tovább a kereszt felé tart a templomtér tengelye. Megtöri a formából adódó statikusságot, és kifejezi a keresztény templomoknál megszokott tengelyességet. Az oltárasztal központi helyzetének erősítésére az átlós elrendezésen belül is megjelenik a hívők ülőhelyének sugárirányú elrendezése. Erre a differenciált átlós elrendezésre példa a korszak első átlós elrendezésű temploma, amely Nemeshetésen épült Török Ferenc tervei alapján.

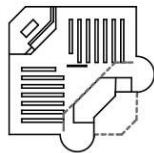
Szeged

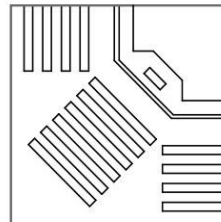
Sárbogárd

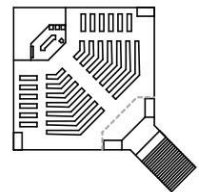
Nemeshetés

Budapest - Békásmegyér

Budapest - Vízafogó

39. kép: Példák átlós elrendezésre

40. kép: Török Ferenc: Szentlélek templom, Nemeshetés

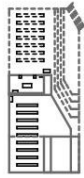
IV. c. 4. Centrumképző elrendezés

A megújított liturgia térigényének legjobban a centrumképző térkonceptiók felelnek meg. Ezeknél az elrendezéseknél alkot egyértelműen a papság és a hívek együttese egy asztalközösséget, itt az oltár valóban a közösség centrumába került. A vizsgált közel 70 templom közül kevesebb mint 10 ilyen elrendezésű; viszont ezek a templomok mind térkonceptió, mind tömeg, forma és megvalósítás terén nagy értéket képviselnek. Egyedülálló megoldás a halásztelki templom centrális körforma közepén elhelyezett oltár. Ugyancsak centrális terű Perczel Dénes Gyálon épült Szent István király templom, de itt a közösség középpontja tengelyesen eltolódik a nyolcszögforma középpontjától. Török Ferenc templomai a hosszanti formában történő centrumképzés szép példái, míg a farkasréti templom beforgatott oltárterével az átlós térrendezést idézi.

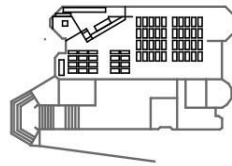
Balatonfenyves

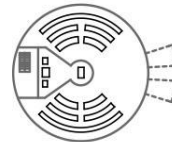
Révfülöp

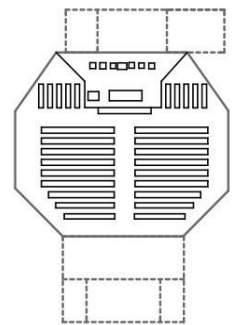
Budapest - Farkasrét

Halásztelek

Gyál

41. kép: Példák centrumképző elrendezésre

42. kép: Gyáli templom térrendezése

IV. d. Térdifferenciálás - téri hangsúlyok

A térforma és a térkonceptió mellett az oltártér hangsúlyosságát a tömeg, tetőforma és bevilágító felületek különböző alakításával lehet fokozni. Sok templomnál kap fontos szerepet a fény, mely megvilágítja az oltárteret, hogy az a legfényesebb pontjává váljon a templomtérnek. A vizsgált templomoknál négy típus különül el:

IV. d. 1. Hagyományos tetőforma

A legtöbb templom egyszerű nyeregtetős - kis falvakban gyakran lakóház léptékű - épület. Egy-két templom a régi formát idézi a bejárat melletti toronnyal, eltérő tömegű szentéllyel. A hagyományos tető legtöbbször hagyományos alaprajzi elrendezéssel párosul, ennek különleges példája a somogyjádi templom, ami a hollóházihoz⁴⁵ hasonlóan egy nagy földig érő nyeregtető forma.

43. kép: Szigetvári György: Szent Kereszt templom, Somogyjád

---

⁴⁵ lsd. 27. o.

IV. d. 2. Oltártér felé emelkedő tetőforma

Ahogy Csaba László vallotta: *Belépéskor fejet kell hajtani, mert ez más világ az Isten van jelen. A templom legyen olyan, hogy szinte kényszerítsen a főhajásra, ezért a legalacsonyabb belmagasságú helyen legyen a templom ajtó. A tér fokozatosan emelkedjen az oltárig, ahol a Szent Misztérium, az átváltoztatás történik, s ahol a találkozás létre jön. Ahhoz, hogy érzékeljük a teret, fényre van szükség. A fény ott lépjen be, ott legyen a legerősebb, ahol Isten jelen van, hisz Ő a világosság.*⁴⁶ Ez a gondolat meg is figyelhető hodászi, nyírderszi, kaposvári templomainál, de például Gettó József Pécssett épült templománál is.

IV. d. 3. Oltártér felé ereszkedő tetőforma

Az oltártér felé ereszkedő tetőforma célja a figyelem irányítása, a szűkülő tér erősíti az oltárra való fókuszálást. Erre látunk példát Nyíregyházán a Szent László templomban, mely a sugaras elrendezés mellett az oltártér felé csökkenő tetővel emeli ki a liturgikus tér súlypontjait.

IV. d. 4. Tört tetőforma

Gyakori a tetőforma törése a hajó és az oltártér találkozásának vonalán, melynek a fényvel és a belmagassággal történő szimbolikus kiemelés a legfőbb oka. Egyszerűbb változat, mikor a tetőgerinc padló vonalával párhuzamosan fut az oltártérig és ott egy függőleges bevilágítóval és valamilyen ferde tetősíkkal történik a kiemelés. Az összetettebb változat, ahol eltérő szögű tetősíkok találkoznak, mint a nemeshetési templomnál, ahol a hajó tere összeszűkül, míg az, az oltártér felfelé kitágul.

44. kép: Csaba László: Szent József templom, Kaposvár

⁴⁶ Csaba László 90 - visszatekintés az építész szakrális életművére. *Építészfórum*, 2014. október 9. <<http://epiteszforum.hu/csaba-laszlo-90-visszatekintes-az-epitesz-szakralis-eletmuvere>>

45. kép: A nyíregyházi templom oltártér felé ereszkedő tetőformával épült.

46. kép: Példa tört tetőformára Nemeshetésen

V. A korszak katolikus templomépítészetének összegzése

A II. Vatikáni Zsinat reformjai olyan változásokat eredményeztek, melyek átformálták az évszázadokig érvényes templomképet. A teológiai és liturgikus változások azonban csak lassan mentek át a gyakorlatba. Hazánkban 1971-ben vezették be hivatalosan a megújított miserendet és a politikai helyzet enyhülésével egyre több templom épülhetett.

Az 1970-1986 közötti időszakban 61 településen - melynek több mint fele falu - 68 templom épült. Megfigyelhető, hogy nagy számban a Balaton környékén, Somogy és Baranya megyében, illetve az Északi-középhegység területén találhatóak. Ez azt mutatja, hogy a liturgia megújításával bevezetett kötelező vasárnap délelőtti misézésnek köszönhetően megnőtt az igény a hétvégi turista és nyaralóhelyek közelében új templomok építésére. Az új templomok titulusában is felfedezhetőek az ismétlődések. Míg az ötvenes-hatvanas években a történelmi környezet hatására olyan nevek fordultak elő nagy gyakorisággal, mint Munkás Szent József, addig a '70-es évektől a Szűz Máriához kötődő megnevezések kerültek előtérbe. Összesen 16, ebből Magyarok Nagyasszony titlussal 6 templom épült. Emellett a magyar szentek közül Szent István királynak és Szent Lászlónak 5, Árpád-házi Szent Erzsébetnek 3 templomot szenteltek.

A vizsgált templomok nagy része főleg a '70-es évek elején még a hagyományos hosszanti elrendezést követi, de a '70-es évek közepétől egyre több újító koncepció valósul meg. A kor neves építészei sokszor eldugott kis falvakban igen értékes épületeket, új térkonceptiókat alkottak. Csaba László, Török Ferenc és Szabó István több templomot is tervezett ebben az időszakban. A nevükhöz kötődő épületek mind a koncepció terén, mind a megvalósítás terén kiemelkednek a korszak templomai közül, de ezeken kívül több értékes alkotás született.

A II. Vatikáni Zsinat során megújított liturgia az Úr vacsora motívumához visszafordulva olyan teret igényel, ahol a hívők és a papság által alkotott közösség bensősége egységben vehet részt a szentmisén. Erre a korszakban a centrumképző elrendezés adja a legjobb megoldást, amely a formai adottságoktól függetlenül - a keresztény liturgiához hozzátartozó tengelyesség megtartása mellett - egy pont köré szervezi a teret. Centrumképző elrendezés esetén a balatonfenyvesi templom mellett a gyáli templomot kell mindenképpen megemlíteni. A hagyományos és a centrumképző elrendezések között egyfajta átmenetet képeznek az újszerű átlós és sugaras elrendezések.

A korszakra általánosan jellemző a korszerű technika és az esztétikai, eszmei igények összeegyeztetése, új anyagokkal való kísérletezés. A hazai építészetben az épületek kivitelezése és a rendelkezésre álló anyaghasználat a hazai körülmények miatt - mint például kalács munka és a hívők által összeadott kis költségvetés - nem olyan letisztult, jóval szerényebb, mint az észak- vagy nyugat-európai példák, de a zsinati reformok bevezetésétől a rendszerváltásig tartó időszakban született néhány koncepcionálisan erős megoldás, amely lépést tarthatott a nemzetközi gyakorlattal.

Irodalomjegyzék:

Bouyer, Louis: *Építészet és liturgia*, Agapé Kiadó, Szeged 2000.

Gergely Jenő: *A katolikus egyház Magyarországon 1944-1971*. Kossuth Kiadó, Budapest 1985.

Levárdy Ferenc: *Magyar templomok művészete*, Szt. István Társulat, Budapest 1982.

Rév Ilona: *Templomépítészetünk ma*, Corvina Kiadó, Budapest 1987.

Cserhádi József - Keszthelyi Ferenc - Nyíri Tamás: *Teológiai évkönyv 1975*, Szent István társulat, Budapest 1975.

Kránitz Mihály: *A II. Vatikáni Zsinat dokumentumai negyven év távlatából*, Szent István társulat, Budapest 2002.

Levárdy Ferenc - Arató Miklós: *Egyházi épületek és műtárgyak gondozása*, Képzőművészeti alap kiadóvállalata, Budapest 1971.

Puskás Attila - Perendy László: *A II. Vatikáni Zsinat: Isten ajándéka az egyház és a világ számára*, Szent István társulat, Budapest 2013.

Sisa József - Weibson, Dora: *Magyarország építészetének története*, Vince Kiadó, Budapest 1998.

A II. Vatikáni Zsinat dokumentumai, Szent István társulat, Budapest 2007.

Római Miskönyv Általános Rendelkezései, Szent István társulat, Budapest 2014

Képjegyzék:

1. kép:

http://www.mindszenty.hu/index.php?view=category&catid=9&option=com_joomgallery&Itemid=12

2. kép: <http://eurologus.444.hu/2012/11/13/kadar-janos-mint-jopelda-a-kdnp-nel-brusszelben/>

3. kép: http://www.catholicworldreport.com/Item/1659/historys_view_of_vatican_ii.aspx

4. kép: <http://www.budapestcity.org/05-templomok/12/templom-Jezus-Szive/index-hu.htm>

5. kép: <http://nol.hu/archivum/archiv-435020-243881>

6. kép: <http://www.dnyem.hu/index.php/nyiregyhazi>

7. kép: Készítette: Vukoszávlyev Zorán

8. kép: Saját fotó

9.kép: Készítette: Söjtöry Domonkos

10. kép: Készítette: Vukoszávlyev Zorán

11. kép: Készítette: Vukoszávlyev Zorán

12. kép: szerk. Puskás Attila, Perendy László: *A II. Vatikáni Zsinat: Isten ajándéka az egyház és a világ számára*, Szent István társulat, Budapest 2013., 31. o.

13. kép: Készítette: Vukoszávlyev Zorán

14. kép: Készítette: Vukoszávlyev Zorán

15. kép: Készítette: Ledneczki Lilla

16. kép: Saját fotó

17. kép: <http://nagyvofely.hu/kecskemet/templomok>

18. kép: <http://www.eptort.bme.hu/doc/szakral/szakral3.html>

19. kép: <http://www.eptort.bme.hu/doc/szakral/szakral3.html>

20.kép: <http://egykor.hu/kalocsa/kalocsai-foszekesegeyhaz/3464>

21. kép: <http://epiteszforum.hu/csaba-laszlo-90-visszatekintes-az-epitesz-szakralis-eletmuvere>

22. kép: Készítette: Söjtöry Domonkos

23. kép: Saját fotó

24. kép: Saját fotó
25. kép: <http://epiteszforum.hu/csaba-laszlo-90-visszatekintes-az-epitesz-szakralis-eletmuvere>
26. kép: Készítette: Söjtöry Domonkos
27. kép: Készítette: Söjtöry Domonkos
28. kép: <http://epiteszforum.hu/korunk-templomepiteszetenek-tukre>
29. kép: Saját fotó
30. kép: Saját fotó
31. kép: Készítette: Vukoszávlyev Zorán
32. kép: Készítette: Vukoszávlyev Zorán
33. kép: <http://www.a-gyal.hu/katolikus/>
34. kép: Készítette: Csaba Eszter
35. kép: Készítette: Csaba Eszter
36. kép: Saját rajz
37. kép: Saját rajz
38. kép: Archívumból
39. kép: Saját rajz
40. kép: Készítette: Vukoszávlyev Zorán
41. kép: Saját rajz
42. kép: <http://www.a-gyal.hu/katolikus/>
43. kép: Saját fotó
44. kép: Saját fotó
45. kép: <http://miserend.hu/?templom=3169>
46. kép: Készítette: Vukoszávlyev Zorán

Függelék

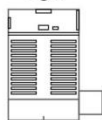
Csoportosítás

Hagyományos elrendezés

Debrecen

Eger

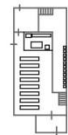
Mátrászentimre -
Béke királynéja

Fertőd

Ábrahámhegy

Mátrászentimre -
Szent Imre templom

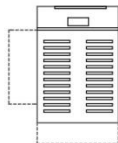
Somogybabod

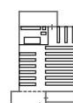
Kozármislény

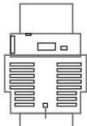
Rácalmás

Dunafalva

Ruzsa

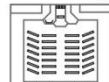
Márháza

Somogyjád

Németvölgy

Ómassa

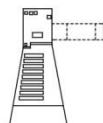
Balatonújlak

Kunadacs

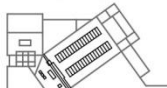
Hodász

Sérsekszőlős

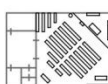

Budapest_Óbuda

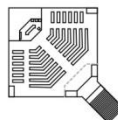

Átlós elrendezés

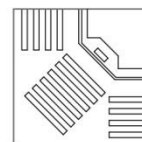
Szeged

Budapest_Vizafogó

Budapest_Békásmegyér

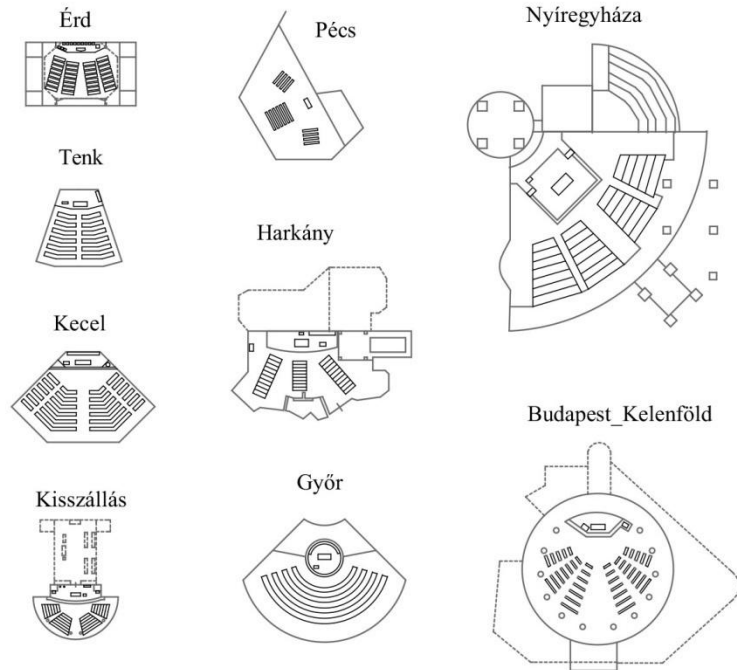
Sárbogárd

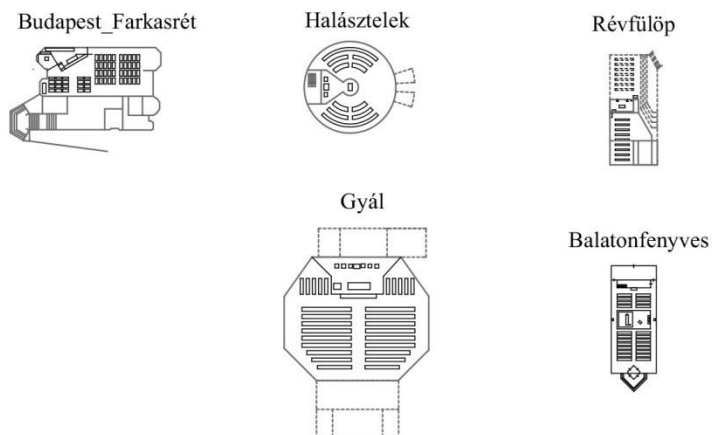
Nemeshegy

Sugaras elrendezés

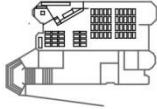
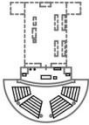
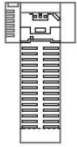
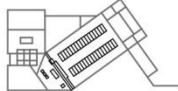

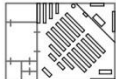

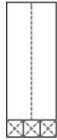

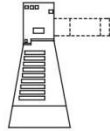

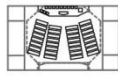

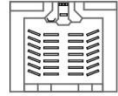

Centrumképző elrendezés

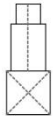
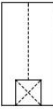
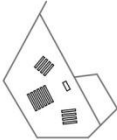

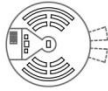

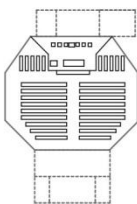

Időrendi táblázat

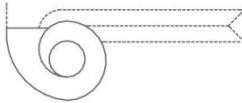

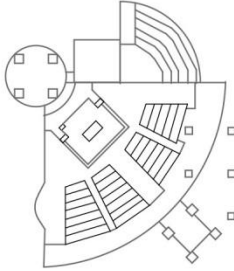

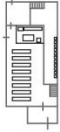

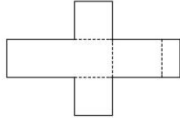
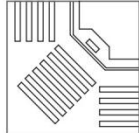
Település	Titulus	Építési idő	Tervező	Vázlatos alaprajz
Dunafalva	Szent István király	1970	H. József	
Kecel - Újfalu	Szent Család	1970	(-)	
Mátraszentimre	Béke királynéja - Falloskúti templom, Erdők királynéja- kápolna	1970-1992	(-)	
Pannonhalma	Gyümölcsoltó Boldogasszony	1970	(-)	
Rácalmás	Szent István király	1970	(-)	
Dubicsány	Szent István király kápolna	1971	(-)	
Kozármislény	Szent Mór	1971	Rubint Ferenc	
Somogybabod	Szent Erzsébet	1971	(-)	
Dámóc	Sarlós Boldogasszony	1972	(-)	
Edelény	Magyarok Nagyasszonya, Rózsafüzér királynéja	1972	(-)	
Felsőtelkes	Kisboldogasszony	1972	(-)	

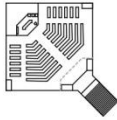
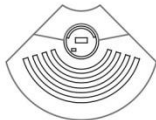

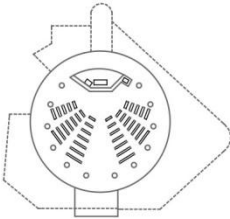

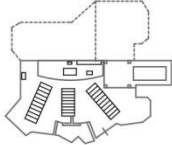

Vázlatos alaprajz	Tervező	Építési idő	Titulus	Település
	(-)	1972	Magyarok Nagyasszonya	Varsád
(-)	(-)	1973	Bosco Szent János	Kömlőd
	Török Ferenc	1973	Szentlélek	Nemeshetés
	(-)	1973	Szent Mihály	Sérsekszőlős
	Török Ferenc	1974-1977	Árpád-házi Szent Erzsébet	Balatonfenyves
	Szabó István	1974-1977	Mindenszentek	Budapest, XII. Farkasrét
	(-)	1974	Szentlélek	Kisszállás
	Kerényi József	1974	Szent István	Kunadacs
	Perczel Dénes	1975-1984	Szentháromság	Budapest, III. Óbuda
	Török Ferenc	1975	Szent István	Nagydobsza
	Tarnai István	1975	Szent Gellért	Szeged

Település	Titulus	Építési idő	Tervező	Vázlatos alaprajz
Taktabáj	Urunk Színeváltozása	1975	(-)	
Alsózsolca	Szent Erzsébet	1976	(-)	
Kásád	Nagyboldogasszony	1976	(-)	
Hodász	Szent Pál megtérése	1977	Csaba László	
Somogyjád	Szent Kereszt	1977	Szigetvári György	
Érd - Érdliget	Nagyboldogasszony	1978-1983	Szabó István	
Kistokaj	Magyarok Nagyasszonya	1978	(-)	
Révfülöp	Munkás Szent József	1978-1982	Török Ferenc	
Budapest, XII. Németvölgy	Szent Kereszt	1979-1980	Szabó István	
Márkháza	Krisztus király	1979	Szabó István	
Sárbogárd - Pusztægres	Szent Kereszt felmagasztalása	1979-1982	(-)	
Balatonújlak	Rózsafűzér királynéja	1980	(-)	
Hajdúhadház	Szent Család	1980	Kocsis József	
Mátraszentimre	Szent Imre	1980	Németh Mária	

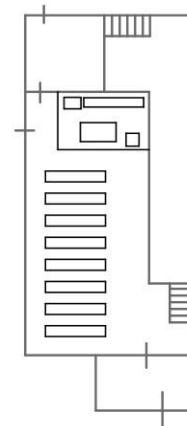
Vázlatos alaprajz	Tervező	Építési idő	Titulus	Település
	(-)	1980	Kármelhegyi Boldogasszony	Zádor
	Vaskó Pál	1981-1982	Szent István király	Fülöp
	Gettó József	1981	Szent László	Pécs - Postavölgy
	(-)	1981	Magyarok Nagyasszonya	Sajószentpéter - Dusnokpuszta
	Csete György, Dulánszky Jenő	1982	Szent Erzsébet	Halásztelek
	(-)	1982	Magyarok Nagyasszonya	Mersevát
	(-)	1982	Szentháromság	Nyírbogdány
	(-)	1983	Szent László	Debrecen
	(-)	1983-1987	Jézus Szíve	Eger
	Perczel Dénes	1983	Szent István király	Gyál
	(-)	1983	Kisboldogasszony	Hejőpapi

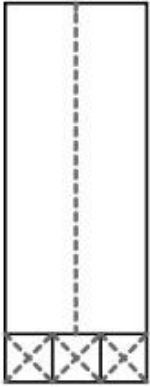
Település	Titulus	Építési idő	Tervező	Vázlatos alaprajz
Kaposvár	Szent József	1983-1988	Csaba László	
Lulla	Árpádházi Szent Erzsébet	1983	CHIOVINI Róbert	
Nyíregyháza - Borbánya	Szent László	1983	Bán Ferenc	
Ómassa	Szent Lajos király kápolna	1983-1986	(-)	
Oszlár	Kisboldogasszony	1983	(-)	
Ábrahámhegy	Szent László	1984-1986	Török Ferenc	
Budapest, X. Kőbánya	Szent György	1984-1988	Török Ferenc, Bertalan Gyula	
Fertőd - Eszterháza	Szent Kereszt Felmagasztalása	1984-1986	Szabó István, Bán Ferenc, Bihary László, Asbóth Kristóf	
Nyírdersz	Szent László	1984	Csaba László	
Budapest, III. Békásmegyér	Boldog Özséb	1985-1987	Csaba László	

Vázlatos alaprajz	Tervező	Építési idő	Titulus	Település
	Szabó István, Borsányi Pál	1985-1986	Tours-i Szent Márton és Füle-i Szent Miklós	Budapest, XIII. Vizafogó
	Ráskai Péter	1985-1987	Szentlélek Győr - Marcalváros	
	(-)	1985-1987	Urunk Színeváltozása	Ruzsa
	(-)	1985	Magyarok Nagyasszonya	Somogy Megye
	(-)	1985	Szent Vendel kápolna	Somogyzsitfa
	(-)	1985	Jézus Szíve	Tenk
	Kiss András	1986-1992	Szent Gellért	Budapest, XI. Kelenföld
	(-)	1986-1987	Rózsafüzér királynéja	Csömend
	(-)	1986-1988	Jézus Szíve	Harkány
	(-)	1986	Fatimai Szűz	Kálmánháza
	(-)	1986	Árpád-házi Szent Erszébet	Szegilong

Ábrahámhegy, Szent László templom

Település	Ábrahámhegy
Templom búcsúünnep	Június 27.
Címe	8256 Ábrahámhegy, Patak u.
GPS koordináták	46°48'56.3"N 17°34'05.0"E
Plébánia címe	8258 Badacsonytomaj Hősök tere 2.
Egyházmegye	Veszprémi egyházmegye
Egyházmegyei kerület	Tapolcai esperesi kerület
Plébános	Földi István
Plébánia honlapja	http://badacsonytomaj.plebania.hu/
Építési ideje	1984-1983
Tervező	Török Ferenc

Település	Alsózsolca
Templom búcsúünnep	November 19.
Címe	3571 Alsózsolca, Szabadság út 29.
GPS koordináták	48°04'30.8"N 20°52'60.0"E
Plébánia címe	3572 Sajólad, Dózsa Gy. u. 76.
Egyházmegye	Egri egyházmegye, Borsodi Főesperesség
Egyházmegyei kerület	Ónodi Esperesi kerület
Plébános	Árvai István
Plébánia honlapja	(-)
Építési ideje	1976
Tervező	(-)

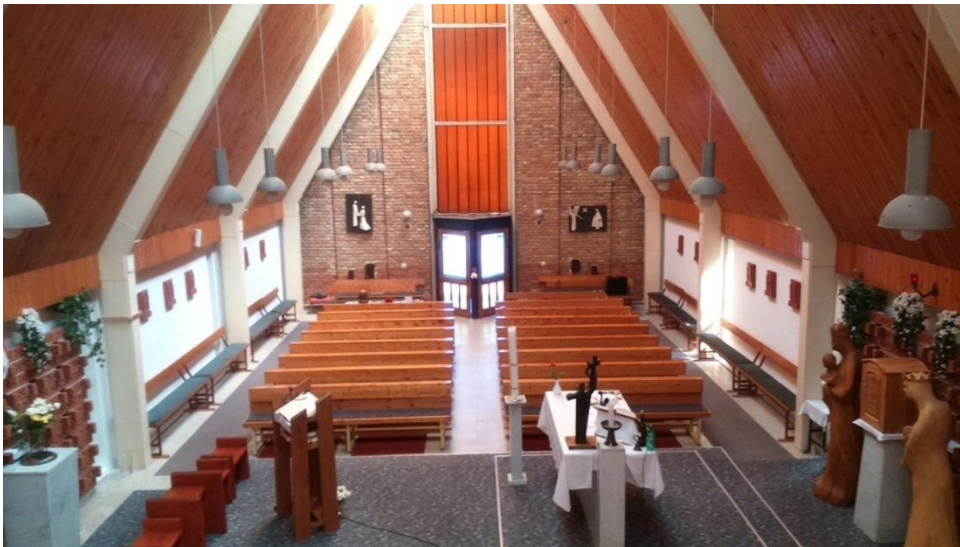
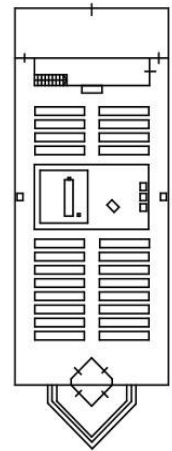

Forrás: <http://nyomaban.blog.hu/2013/07/03/alsozsolca>

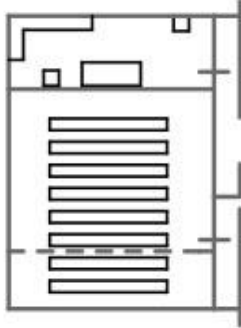

Balatonfenyves, Árpád-házi Szent Erzsébet templom

Település	Balatonfenyves
Templom búcsúünnep	november 19.
Címe	8646 Balatonfenyves, Kölcsey Ferenc utca 79.
GPS koordináták	46°43'04.0"N 17°29'57.4"E
Plébánia címe	8646 Balatonfenyves, Kölcsey Ferenc utca 79.
Egyházmegye	Kaposvár
Egyházmegyei kerület	Dél-Balatoni Esperesi Kerület
Plébános	Bolla István
Plébánia honlapja	(-)
Építési ideje	(1972. nov. 19 - alapkövetétel) 1975 - 1977. júl. 24
Tervező	Török Ferenc

Fotókat készítette: Csaba Eszter

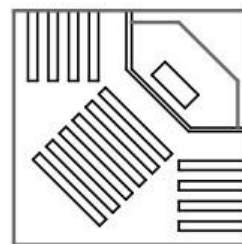
Település	Balatonújlak
Templom búcsúünnep	Október 7.
Címe	8712 Balatonújlak, Templom u. 1.
GPS koordináták	46°40'22.6"N 17°23'05.2"E
Plébánia címe	8713 Kéthely, Hunyadi u. 1.
Egyházmegye	Kaposvári egyházmegye
Egyházmegyei kerület	Segesdi Esperesi Kerület
Plébános	Németh József
Plébánia honlapja	http://www.kethely.plebania.hu/
Építési ideje	1980.
Tervező	(-)

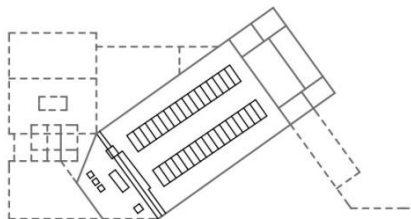

Budapest, III. kerület, Békásmegyér, Boldog Özséb templom

Település	Budapest
Templom búcsúünnep	Szeptember 13.
Címe	1039 Budapest, Lékai Bíboros tér 8-10.
GPS koordináták	47°35'33.1"N 19°03'46.2"E
Plébánia címe	1039 Budapest, Lékai Bíboros tér 8-10.
Egyházmegye	Esztergom-Budapesti egyházmegye
Egyházmegyei kerület	Óbudai esperesi kerület
Plébános	Kónya Attila
Plébánia honlapja	http://boldogozseb.hu/
Építési ideje	1985-1987
Tervező	Csaba László

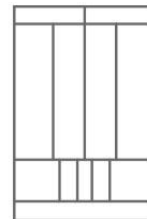
Település	Budapest
Templom búcsúünnep	pünkösöd utáni hétfő
Címe	1032, Budapest, Vörösvári út, 110.
GPS koordináták	47.546052, 19.032620
Plébánia címe	1032 Budapest, Vörösvári út 110.
Egyházmegye	Esztergom–Budapesti Főegyházmegye
Egyházmegyei kerület	Óbudai esperesi kerület
Plébános	Bajzáth Ferenc
Plébánia honlapja	http://www.obuda-szent3sag.fw.hu/index.php?url=main.php&SZENT3SAG=n93r7jp0hee5asvu2e9681rv12
Építési ideje	1984
Tervező	Perczel Dénes

Fotós: Szlávik Krisztina

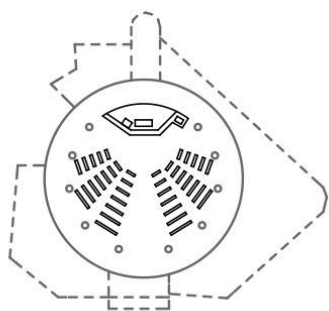
Budapest, X- kerület, Kőbánya, Szent György templom

Település	Budapest
Templom búcsúünnep	Április 24.
Címe	Budapest X. kerület, Sörgyár u. 73/a.
GPS koordináták	47°28'46.2"N 19°09'28.9"E
Plébánia címe	Budapest X. kerület, Sörgyár u. 73/a.
Egyházmegye	Esztergom-Budapesti egyházmegye
Egyházmegyei kerület	Pesti-középső esperesi kerület
Plébános	Tomanovics József
Plébánia honlapja	http://www.szentgyorgykobanya.emecclesia.hu/
Építési ideje	1984-1988
Tervező	Török Ferenc, Bertalan Gyula

Forrás: <http://budapestcity.org/05-templomok/10/templom-Sorgyar-utca/index-hu.htm>

Település
Templom búcsúünnep
Címe
GPS koordináták
Plébánia címe
Egyházmegye
Egyházmegyei kerület
Plébános
Plébánia honlapja
Építési ideje
Tervező

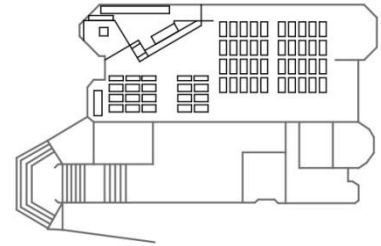
Budapest
szeptember 24.
1115 Budapest, Bartók Béla út 149.
47°28'07.0"N 19°01'22.1"E
1115 Budapest, Bartók Béla út 149.
Esztegom-Budapesti egyházmegye
Budai-Középső esperesi kerület
Forgács Alajos
<http://szentgellertplebania.hu>
1986-1992.
Kiss András

Forrás: <http://miserend.hu/?templom=1654>

Budapest, XII. kerület, farkasréti Mindenszentek plébánia

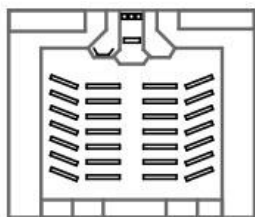
Település	Budapest
Templom búcsúünnep	November 1.
Címe	1124 Budapest, Hegyalja út 139.
GPS koordináták	47.483979 - 19.006246
Plébánia címe	1124 Budapest, Hegyalja út 139.
Egyházmegye	Esztergom-Budapesti főegyházmegye
Egyházmegyei kerület	Budai-Középső Espereskerület
Plébános	Verőcei Gábor é. esperes, plébános
Plébánia honlapja	http://farkasretiplebania.hu/
Építési ideje	1974-77
Tervező	Szabó István

Fotókat készítette: Söjtöry Domonkos

Budapest, XII. kerület, Táltos utcai Szent Kereszt templom

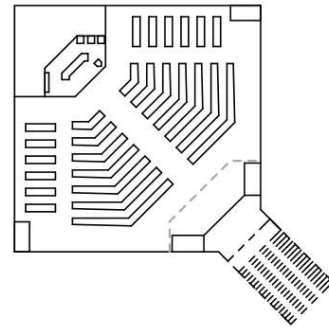

Település	Budapest
Templom búcsúünnep	Szeptember 14.
Címe	1123 Budapest, XII. ker., Táltos u.16.
GPS koordináták	47°29'25.9"N 19°01'38.3"E
Plébánia címe	1123 Budapest, XII. ker., Táltos u.16.
Egyházmegye	Esztergom-Budapesti egyházmegye
Egyházmegyei kerület	Budai-Középső Espereskerület
Plébános	Matolcsy Kálmán
Plébánia honlapja	http://szentkereszt.plebania.hu/
Építési ideje	1979.
Tervező	Szabó István

Budapest, XII. kerület, Vízafogó, Tours-i Szent Márton és Flüe-i Szent Miklós

Település	Budapest
Templom búcsúünnep	November 11.
Címe	Budapest XIII. kerület, Váci út 91/b.
GPS koordináták	47°32'16.0"N 19°04'09.6"E
Plébánia címe	Budapest XIII. kerület, Váci út 91/b.
Egyházmegye	Esztergom-Budapesti egyházmegye
Egyházmegyei kerület	Pesti-Északi Esperesi kerület
Plébános	Dr. Juhász Gábor Tamás
Plébánia honlapja	(-)
Építési ideje	1885-1886.
Tervező	Szabó István, Borsányi Pál

Település	Csömend
Templom búcsúünnep	október 7.
Címe	Csömend, 8700, Jókai Mór út 2/a.
GPS koordináták	46°34'14.8"N 17°29'32.0"E
Plébánia címe	8706 Nikla, Berzsenyi D. u. 76.
Egyházmegye	Kaposvári egyházmegye
Egyházmegyei kerület	Somogyvári esperesi kerület
Plébános	Balsai Tamás
Plébánia honlapja	(-)
Építési ideje	1986-1987.
Tervező	(-)

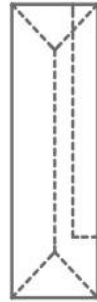

Forrás: <http://www.miserend.hu/?templom=4417>

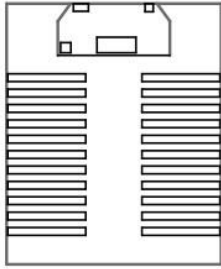

Dámóc, Sarlós Boldogasszony kápolna

Település	Dámóc
Templom búcsúünnep	július 2.
Címe	3978 Dámóc, Fő utca
GPS koordináták	48°22'33.9"N 22°01'35.6"E
Plébánia címe	3977 Zemplénagárd, Fő u. 17.
Egyházmegye	Egri egyházmegye, Abaúj-Zempléni Főesperesség
Egyházmegyei kerület	Sátoraljaújhely-Bodrogközi esperesi kerület
Plébános	Matyi Péter
Plébánia honlapja	(-)
Építési ideje	1972.
Tervező	(-)

Forrás: <http://miserend.hu/?templom=4026>

Település	Debrecen
Templom búcsúünnep	június 27.
Címe	4027 Debrecen, Füredi út 6.
GPS koordináták	47°32'29.3"N 21°37'26.4"E
Plébánia címe	4027 Debrecen, Füredi út 6.
Egyházmegye	Debrecen-Nyíregyházi egyházmegye
Egyházmegyei kerület	Debreceni esperesi kerület
Plébános	Górski Jacek OP
Plébánia honlapja	http://szentlaszlo.dnyem.hu/
Építési ideje	1983
Tervező	(-)

Forrás:
<http://www.dnyem.hu/index.php/debreceni/szent-laszlo>
<http://nagyvofely.hu/debrecen/templomok>

Dubicsány, Szent István király kápolna

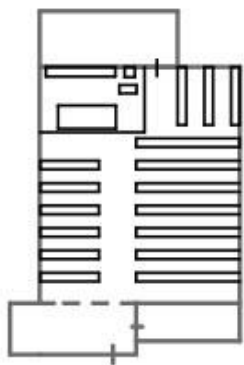
Település	Dubicsány
Templom búcsúünnep	Augusztus 20.
Címe	3635, Dubicsány, Kossuth Lajos út
GPS koordináták	48°17'02.1"N 20°29'38.1"E
Plébánia címe	3636 Sajóalgóc, Dózsa Gy. u. 2.
Egyházmegye	Egri egyházmegye,
Egyházmegyei kerület	Ózdi esperesi kerület
Plébános	Cseh István
Plébánia honlapja	(-)
Építési ideje	1971.
Tervező	(-)

Forrás: <http://miserend.hu/?templom=4031>

Szent István király templom, Dunafalva

Település	Dunafalva
Templom búcsúünnep	Augusztus 20.
Címe	6513 Dunafalva, Park u. 4.
GPS koordináták	46°05'03.7"N 18°46'13.5"E
Plébánia címe	6513 Dunafalva, Park u. 4.
Egyházmegye	Kalocsa-Kecskeméti Főegyházmegye
Egyházmegyei kerület	Bajai esperesi kerület
Plébános	Kiss Zoltán kiséítő lelkész
Plébánia honlapja	(-)
Építési ideje	1970.
Tervező	H. József

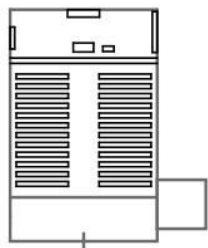
Edelény - Ládbesenyő, Magyarok Nagyasszonya, Rózsafűzér Királynője templom

Település	Ládbesenyő
Templom búcsúünnep	Október 8.
Címe	3780 Ládbesenyő, András tanya
GPS koordináták	48°21'52.5"N 20°47'28.2"E
Plébánia címe	3780 Edelény, Antal Gy. út 11.
Egyházmegye	Egri egyházmegye, Borsodi Főesperesség
Egyházmegyei kerület	Szendrői esperesi kerület
Plébános	Kovács László
Plébánia honlapja	(-)
Építési ideje	1972.
Tervező	(-)

Forrás: <http://miserend.hu/?templom=2681>

Település	Eger
Templom búcsúünnep	Pünkösöd utáni péntek
Címe	3300 Eger, Maklári út 91.
GPS koordináták	47°53'44.5"N 20°23'31.6"E
Plébánia címe	3300 Eger, Maklári út 91.
Egyházmegye	Egri egyházmegye, Székesegyházi főesperesség
Egyházmegyei kerület	Eger és vidéke esperesi kerület
Plébános	Ficzek László
Plébánia honlapja	www.jezusszive.plebania.hu
Építési ideje	1983-1987
Tervező	(-)

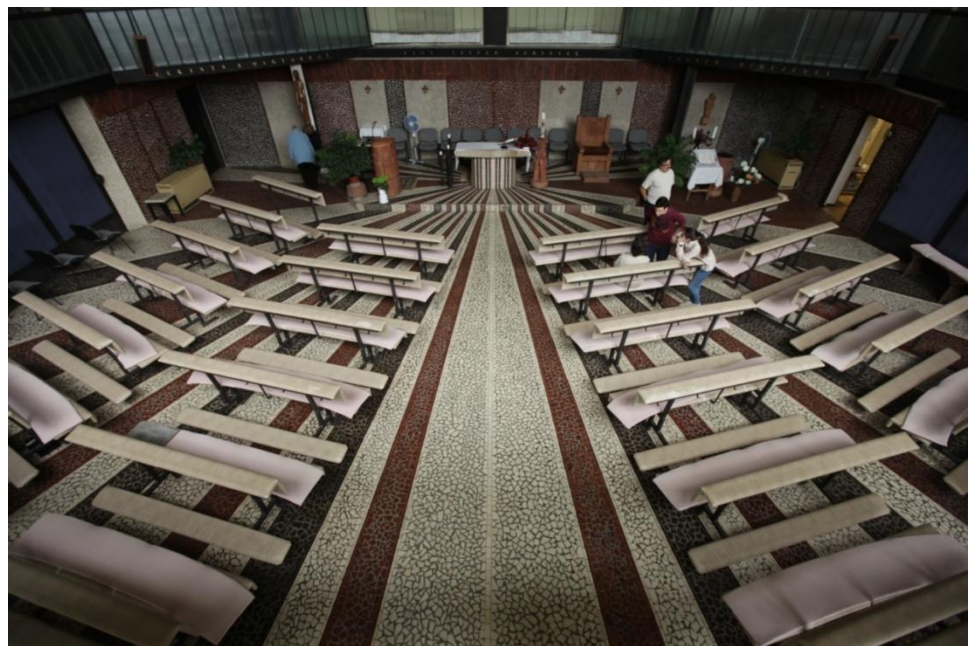
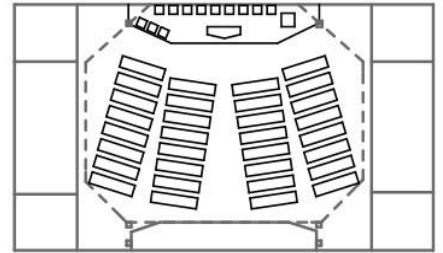

Forrás: <http://miserend.hu/?templom=884>

<http://www.szeporszag.hu/J%C3%A9zus+Sz%C3%ADve+templom+-+Eger.latinvalo>

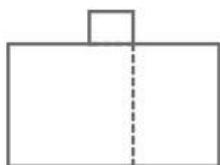
Érd-Érdiget, Nagybaldogasszony

Település	Érd
Templom búcsúünnep	Augusztus 15.
Címe	2036 Érd-Érdliget, Topoly u. 1.
GPS koordináták	47°23'12.8"N 18°56'18.8"E
Plébánia címe	2036 Érd-Érdliget, Topoly u. 1.
Egyházmegye	Székesfehérvári egyházmegye
Egyházmegyei kerület	III. Budai kerület
Plébános	Maklári István
Plébánia honlapja	(-)
Építési ideje	1978-1983.
Tervező	Szabó István

Fotókat készítette: Vukoszávlyev Zorán

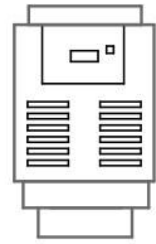
Település	Felsőtelekes
Templom búcsúünnep	szeptember 8.
Címe	3735, Felsőteékes, Csaba utca 8.
GPS koordináták	48°24'18.3"N 20°38'18.1"E
Plébánia címe	3733 Rudabánya, Gvadányi u. 51.
Egyházmegye	Egri egyházmegye, Borsodi Főesperesség
Egyházmegyei kerület	Szendrői Esperesi kerület
Plébános	Andrási Zoltán
Plébánia honlapja	(-)
Építési ideje	1972.
Tervező	(-)

Forrás: <http://miserend.hu/?templom=4039>

Fertőd, Szent Kereszt felmagasztalása

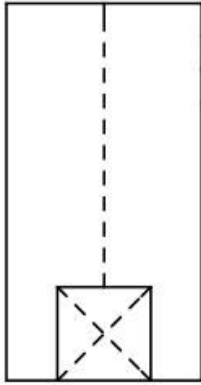
Település	Fertőd
Templom búcsúünnep	Szeptember 14.
Címe	9431 Fertőd, Fő u.
GPS koordináták	47°37'08.5"N 16°51'36.0"E
Plébánia címe	9431 Fertőd Fő u. 19.
Egyházmegye	Győri egyházmegye
Egyházmegyei kerület	Fertőszéplaki esperesi kerület
Plébános	Tóth Miklós
Plébánia honlapja	(-)
Építési ideje	1984-1986
Tervező	Szabó István, Bán Ferenc, Bihary László, Asbóth Kristóf

Forrás:

<http://www.geodruid.com/intl/en/place/2233597-szent-kereszt-felmagasztalasa-templom-templom-fertod-magyarorszag>

<http://nagyvofely.hu/fertod/templomok>

Település	Fülöp
Templom búcsúünnep	augusztus 20.
Címe	4266, Fülöp, Kossuth L. u.
GPS koordináták	47°36'18.0"N 22°03'49.5"E
Plébánia címe	4264 Nyírábrány, Jókai u. 2.
Egyházmegye	Debrecen-Nyíregyházi egyházmegye
Egyházmegyei kerület	Debreceni Esperesi Kerület
Plébános	Tapasztó János
Plébánia honlapja	(-)
Építési ideje	1981-1982
Tervező	Vaskó Pál

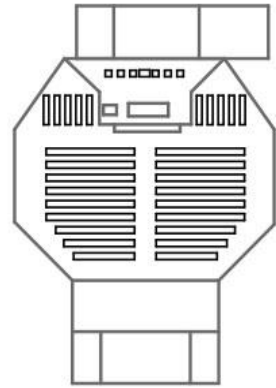

Forrás: <http://nagyvofely.hu/fulop/templomok>

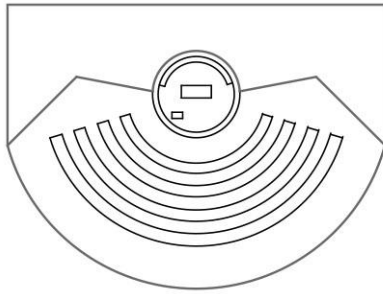

Gyál, Szent István király templom

Település	Gyál
Templom búcsúünnep	augusztus 20.
Címe	2360. Gyál, Szent István utca 36.
GPS koordináták	47°22'58.7"N 19°13'03.9"E
Plébánia címe	2360. Gyál, Szent István utca 36.
Egyházmegye	Váci egyházmegye, Szolnoki főesperesség
Egyházmegyei kerület	Nagykátai esperesi kerület
Plébános	Dr. Káposztássy Béla
Plébánia honlapja	http://www.a-gyal.hu/katolikus/
Építési ideje	11983
Tervező	Perczel Dénes

Forrás: <http://www.a-gyalhu/katolikus/>

Település
Templom búcsúünnep
Címe
GPS koordináták
Plébánia címe
Egyházmegye
Egyházmegyei kerület
Plébános
Plébánia honlapja
Építési ideje
Tervező

Győr - Marcalváros
pünkösdszombat
9024 Győr, Szentlélek tér 1.
47°39'42.8"N 17°38'23.1"E
9024 Győr, Szentlélek tér 1.
Győri egyházmegye
Székesegyház esperesi kerület
Benkovich Ferenc
<http://www.szentlelektemplom.hu/>
1985-1987
Ráskai Pál

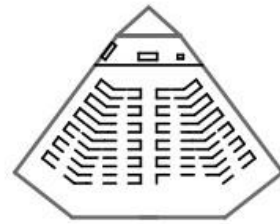

Forrás: <http://www.szentlelektemplom.hu/index.php?modul=kepgaleria>

Hajdúhadház, Szent Család templom

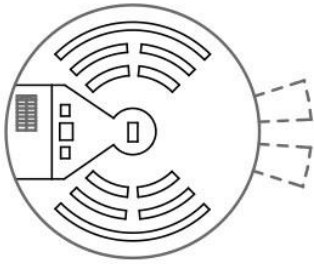
Település	Hajdúhadház
Templom búcsúünnep	Karácsony utáni első vasárnap
Címe	4242 Hajdúhadház, Rákóczi u. 2.
GPS koordináták	47°41'09.5"N 21°40'07.5"E
Plébánia címe	4244 Újfehértó, Debreceni út 1.
Egyházmegye	Debrecen-Nyíregyházi egyházmegye
Egyházmegyei kerület	Nagykállói esperesi kerület
Plébános	Juhász Imre
Plébánia honlapja	http://ujfehertoiolebania.hu/
Építési ideje	1980
Tervező	Kocsis József

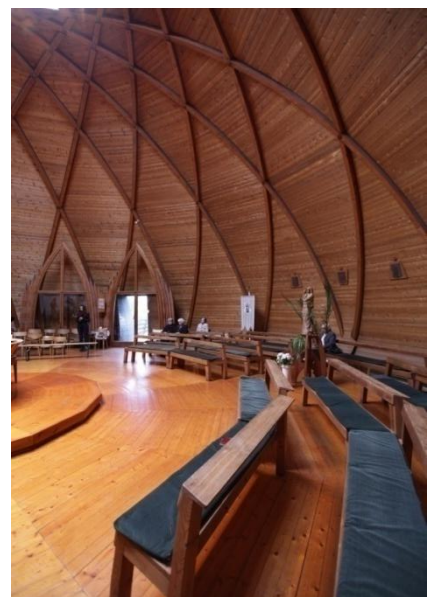
Forrás:

<http://ujfehertoiolebania.hu/archivum/hajdohadhaz/>

https://www.google.hu/maps/@47.6858732,21.6693161,3a,75y,331.78h,96.74t/data=!3m7!1e1!3m5!1slh7Rzry_gX5R-XfqyCRHpg!2e0!6s%2F%2Fgeo0.ggpht.com%2Fcbk%3Fpanoid%3Dlh7Rzry_gX5R-XfqyCRHpg%26output%3Dthumbnail%26cb_client%3Dmaps_sv.tactile.gps%26thumb%3D2%26w%3D203%26h%3D100%26yaw%3D25.652361%26pitch%3D0!7i13312!8i6656

Település	Halásztelek
Templom búcsúünnep	November 19.
Címe	2314 Halásztelek, Kisgyár u. 44.
GPS koordináták	47°21'49.5"N 18°58'56.2"E
Plébánia címe	2314 Halásztelek, Kisgyár u. 44.
Egyházmegye	Székesfehérvári egyházmegye
Egyházmegyei kerület	IV. Dunamenti kerület
Plébános	Kispál György
Plébánia honlapja	(-)
Építési ideje	1982.
Tervező	Csete György, Dulánszky Jenő

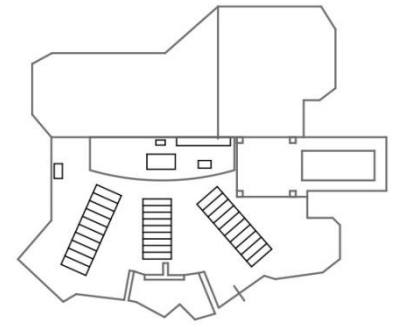

Fotókat készítette: Vukoszávlyev Zorán

Harkány, Jézus Szíve templom

Település	Harkány
Templom búcsúünnep	Jézus Szíve ünnepe
Címe	7815 Harkány Ady Endre u 3.
GPS koordináták	45°50'53.0"N 18°14'16.0"E
Plébánia címe	7815 Harkány Ady Endre u 3.
Egyházmegye	Pécsi egyházmegye
Egyházmegyei kerület	Siklói esperesi kerület
Plébános	Ronta László
Plébánia honlapja	http://plebaniaharkany.hu/
Építési ideje	1986-1988.
Tervező	(-)

Forrás: <http://plebaniaharkany.hu/galeria/galeria-plebania/>

Település	Hejőpapi
Templom búcsúünnepe	Szeptember 8.
Címe	3594 Hejőpapi, Kossuth u. 25.
GPS koordináták	47°54'03.7"N 20°54'27.4"E
Plébánia címe	3593 Hejőbába, Petőfi u. 2.
Egyházmegye	Egri egyházmegye, Borsodi főesperesség
Egyházmegyei kerület	Ónodi esperesi kerület
Plébános	Szűcs Zsolt
Plébánia honlapja	(-)
Építési ideje	1983.
Tervező	(-)

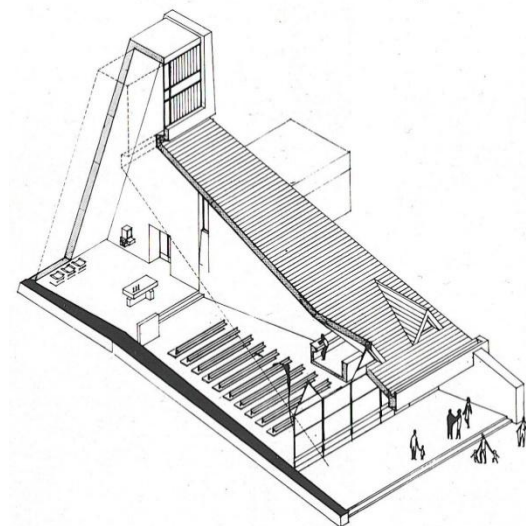
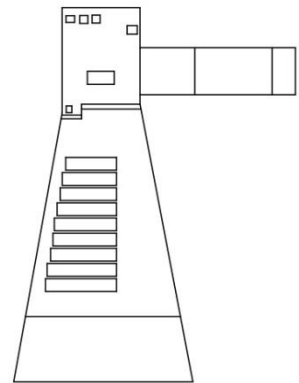

Forrás: <http://miserend.hu/?templom=404>

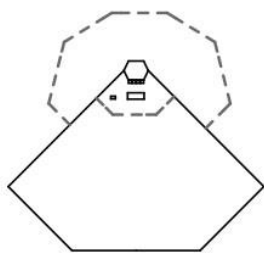
Hodász, Szent Pál megtérése templom

Település	Hodász
Templom búcsúünnep	Január 25.
Címe	4334 Hodász, Szent István utca 1.
GPS koordináták	47°55'07.5"N 22°12'05.2"E
Plébánia címe	4700 Mátészalka, Kossuth tér 2.
Egyházmegye	Debreceni-Nyíregyházi egyházmegye
Egyházmegyei kerület	Szatmári Esperesi kerület
Plébános	Heidelsperger István
Plébánia honlapja	(-)
Építési ideje	1977.
Tervező	Csaba László

Forrás:

Csaba László: Róm. kat. templom Hodász nagyközségben. Magyar Építőművészet (1978) 3.sz. 40.
<http://epiteszforum.hu/galeria/csaba-laszlo-90-visszatekintes-az-epitesz-szakralis-eletmuvere/162448>

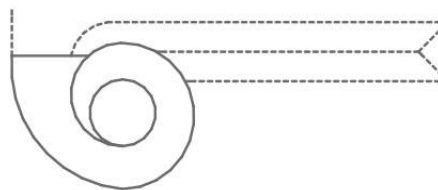
Település	Kálmánháza
Templom búcsúünnep	(-)
Címe	Kálmánháza, Nyíregyházi u. 64.
GPS koordináták	47°52'32.7"N 21°34'44.2"E
Plébánia címe	Kálmánháza, Nyíregyházi u. 64.
Egyházmegye	Debrecen-Nyíregyházi egyházmegye
Egyházmegyei kerület	Nagykállói esperesi kerület
Plébános	Juhász Imre
Plébánia honlapja	(-)
Építési ideje	1986.
Tervező	(-)

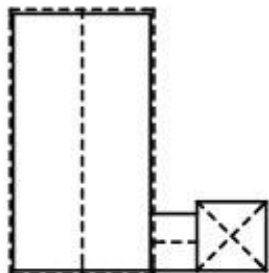

Kaposvár, Szent József templom

Település	Kaposvár
Templom búcsúünnep	Március 19.
Címe	7400 Kaposvár, Béke utca 95.
GPS koordináták	46°21'55.2"N 17°46'33.9"E
Plébánia címe	7400 Kaposvár, Kanizsai u. 54
Egyházmegye	Kaposvári egyházmegye
Egyházmegyei kerület	Kaposvári esperesi kerület
Plébános	Dr. Rumszauer Miklós
Plébánia honlapja	http://szentmargit-szentjosef.hu/
Építési ideje	1983-1988
Tervező	Csaba László

Település	Kásád
Templom búcsúünnep	Augusztus 15.
Címe	7827 Kásád, Petőfi utca
GPS koordináták	45°46'41.6"N 18°23'55.9"E
Plébánia címe	7827 Beremend, Szabadság tér 7.
Egyházmegye	Pécsi egyházmegye
Egyházmegyei kerület	Siklói Esperesi kerület
Plébános	Keresztes Andor
Plébánia honlapja	(-)
Építési ideje	1976.
Tervező	(-)

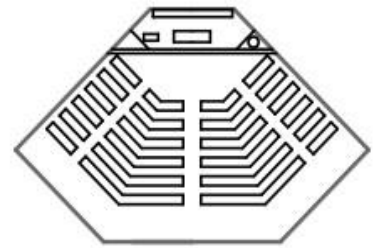

Forrás:

<https://www.google.hu/maps/@45.7782528,18.3993398,3a,75y,253.75h,85.47t/data=!3m6!1e1!3m4!1syaXwHuvufNE31us8hg-nLg!2e0!7i13312!8i6656>

Kecel-Újfalu, Szent család templom

Település	Kecel-Újfalu
Templom búcsúünnep	Karácsony utáni első vasárnap
Címe	6237. Kecel, Kalocsai u. 1.
GPS koordináták	46°31'38.2"N 19°14'37.2"E
Plébánia címe	6237. Kecel, Kalocsai u. 1.
Egyházmegye	Kalocsa-Kecskeméti Főegyházmegye
Egyházmegyei kerület	Keceli esperesi kerület
Plébános	Burányi Roland
Plébánia honlapja	(-)
Építési ideje	1970.
Tervező	(-)

Település	Kistokaj
Templom búcsúünnep	Október 8.
Címe	3553 Kistokaj, Széchenyi István utca 119.
GPS koordináták	48°02'21.6"N 20°50'16.3"E
Plébánia címe	3528 Miskolc, Martin K. u. 5.
Egyházmegye	Egri egyházmegye, Borsodi Főesperesség
Egyházmegyei kerület	Miskolci Esperesi kerület
Plébános	Tóth István
Plébánia honlapja	(-)
Építési ideje	1978.
Tervező	(-)

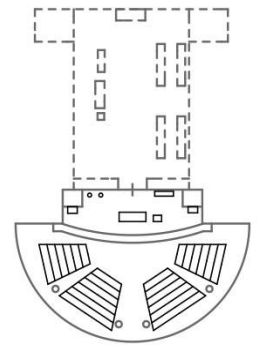

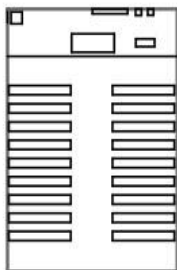
Forrás: <http://miserend.hu/?templom=4079>

Kisszállás, Szentlélek templom

Település	Kisszállás
Templom búcsúünnepe	pünkösdvasárnap
Címe	6421Kisszállás, Felszabadulás u. 23.
GPS koordináták	46°16'39.2"N 19°29'37.6"E
Plébánia címe	6421Kisszállás, Felszabadulás u. 23.
Egyházmegye	Kalocsa-Kecskeméti Egyházmegye, Bácsi Főesperesség
Egyházmegyei kerület	Jánoshalmi Esperesi kerület
Plébános	Bolvári János (Mélykút-Beltér)
Plébánia honlapja	(-)
Építési ideje	1974.
Tervező	(-)

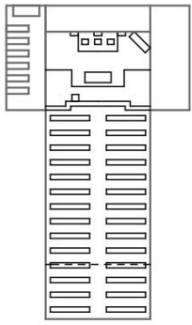
Település	Kozármislény
Templom búcsúünnep	Október 25.
Címe	7761, Kozármislény, Kossuth Lajos u. 28.
GPS koordináták	46°01'42.4"N 18°17'37.4"E
Plébánia címe	7761, Kozármislény, Kossuth Lajos u. 28.
Egyházmegye	Pécsi egyházmegye
Egyházmegyei kerület	Pécsi esperesi kerület
Plébános	Gál Károly
Plébánia honlapja	(-)
Építési ideje	1971.
Tervező	Rubint Ferenc

Kömlőd, Bosco Szent János templom

Település	Kömlőd
Templom búcsúünnep	január 31.
Címe	2853 Kömlőd, Szabadság utca
GPS koordináták	(-)
Plébánia címe	8060, Mór, Köztársaság tér 4.
Egyházmegye	Székesfehérvári egyházmegye
Egyházmegyei kerület	II. Vértesi kerület
Plébános	Ambrózy Tamás
Plébánia honlapja	http://www.moriplebania.hu/
Építési ideje	1973
Tervező	(-)

Település	Kunadacs
Templom búcsúünnep	Május utolsó vasárnapja
Címe	6097 Kunadacs, József Attila u.
GPS koordináták	46°57'15.7"N 19°17'30.2"E
Plébánia címe	6097 Kunadacs, Ady Endre u. 2.
Egyházmegye	Kalocsa-Kecskeméti egyházmegye, Kiskunsági főesperesség
Egyházmegyei kerület	Solti Esperesi kerület
Plébános	Vangel Imre (Kunszentmiklós)
Plébánia honlapja	(-)
Építési ideje	1974.
Tervező	Kerényi József

Fotókat készítette: Vukoszávlyev Zorán

Lulla, Árpád-házi Szent Erzsébet templom

Település	Lulla
Templom búcsúünnep	november 19.
Címe	8660 Lulla, Kossuth L. u. 43.
GPS koordináták	46°47'37.8"N 18°01'23.4"E
Plébánia címe	8660 Tab, Petőfi u. 9/a
Egyházmegye	Kaposvári egyházmegye
Egyházmegyei kerület	Dél-balatoni esperesi kerület
Plébános	Sifter Gergely
Plébánia honlapja	http://www.tabiplebania.hu/
Építési ideje	1983
Tervező	Chiovini Róbert

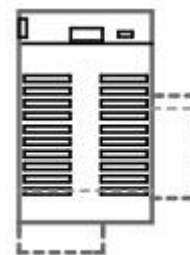
Forrás:

<http://www.tabiplebania.hu/cikkek/plebania/filialk/>

<https://egyhaziepiteszet.wordpress.com/2015/03/05/lulla-arpad-hazi-szent-erzsebet-templom/>

Márkháza, Krisztus Király templom

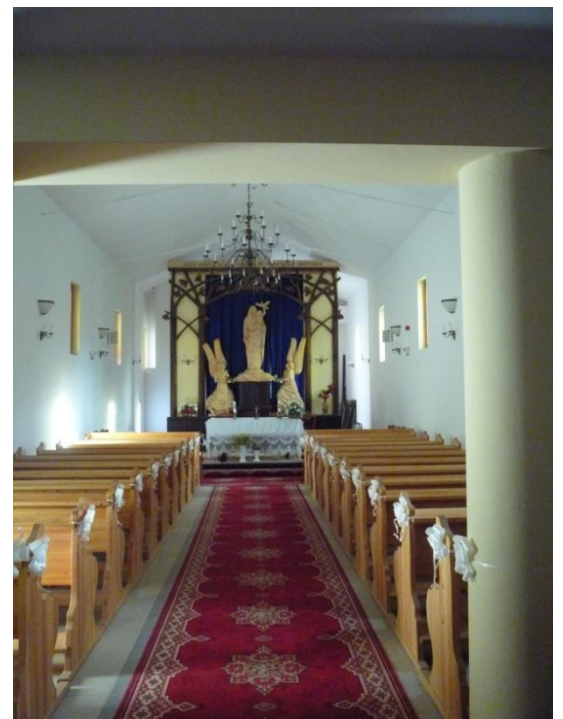
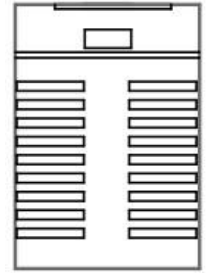
Település	Márkháza
Templom búcsúünnep	Krisztus Király vasárnap
Címe	3075 Márkháza, Rákóczi u.
GPS koordináták	48°01'02.6"N 19°43'33.6"E
Plébánia címe	3075 Nagybárkány, Kossuth u. 8.
Egyházmegye	Váci egyházmegye, Vác-Székesegyházi főesperesség
Egyházmegyei kerület	Pásztói esperesi kerület
Plébános	Nagy Richard
Plébánia honlapja	nagybarkany.vacieghazmegye.hu
Építési ideje	1979.
Tervező	Szabó István

Forrás: <http://nagyvofely.hu/markhaza/templomo>

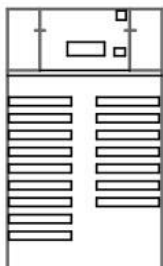
Mátraszentimre, Béke királynéja - Falloskúti templom, Erdők királynéja-kápolna

Település	Mátraszentimre
Templom búcsúünnepe	szeptember 22. valamint előtte és utána való vasárnapon
Címe	3235 Mátraszentimre, Szabadság út 25.
GPS koordináták	47°54'37.2"N 19°50'59.5"E
Plébánia címe	3235 Mátraszentimre, Szabadság út 25.
Egyházmegye	Egri egyházmegye, Székesegyházi főesperesség
Egyházmegyei kerület	Gyöngyösi esperesi kerület
Plébános	Dobák Gábor
Plébánia honlapja	http://falloskutikapolna.hu/
Építési ideje	1970-1992.
Tervező	(-)

Forrás: <http://falloskutikapolna.hu/>

Település	Mátraszentimre
Templom búcsúünnep	november 5.
Címe	3235 Mátraszentimre, Szabadság u. 25.
GPS koordináták	47°54'37.2"N 19°50'59.5"E
Plébánia címe	3235 Mátraszentimre, Szabadság u. 25.
Egyházmegye	Egri egyházmegye, Székesegyházi főesperesség
Egyházmegyei kerület	Gyöngyösi esperesi kerület
Plébános	Dobák Gábor
Plébánia honlapja	(-)
Építési ideje	1980
Tervező	Németh Mária

Forrás: http://jelesnapok.oszk.hu/prod/unnep/arpadhazi_szent_imre

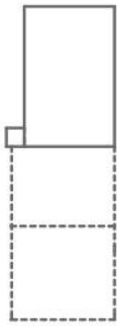

Mersevát, Magyarok Nagyasszonya templom

Település	Mersevát
Templom búcsúünnep	október 8.
Címe	9531 Mersevát, Dózsa György u. 36
GPS koordináták	47°17'19.9"N 17°12'20.5"E
Plébánia címe	9532 Külsővat, Raffael Mihály u. 2.
Egyházmegye	Veszprémi egyházmegye
Egyházmegyei kerület	Pápai esperesi kerület
Plébános	Bali Tibor
Plébánia honlapja	(-)
Építési ideje	1978-1980.
Tervező	(-)

Forrás: http://vulkansag.hu/Templom/Mersevat5/Magyarok_Nagyasszonya_templom0.html

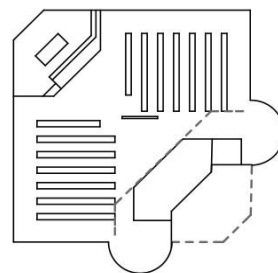
Település	Nagydobsza
Templom búcsúünnep	Augusztus 20.
Címe	7985 Nagydobsza, Hunyadi u. 3.
GPS koordináták	46°02'08.2"N 17°39'51.3"E
Plébánia címe	7985 Nagydobsza, Hunyadi u. 3.
Egyházmegye	Kaposvári egyházmegye
Egyházmegyei kerület	Barcsi esperesi kerület
Plébános	Keczeli Károly
Plébánia honlapja	(-)
Építési ideje	1975.
Tervező	Török Ferenc

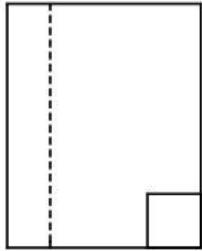

Nemeshetés, Szentlélek templom

Település	Nemeshetés
Templom búcsúünnep	pünkösdfvasárnap
Címe	8925 Nemeshetés, Vörösmarty M. u. 8.
GPS koordináták	46°48'02.2"N 16°54'44.4"E
Plébánia címe	8925 Búcsúszentlászló, Arany J. u. 15.
Egyházmegye	Veszprémi egyházmegye
Egyházmegyei kerület	Zalaszentgróti esperesi kerület
Plébános	Ilyés Dénes
Plébánia honlapja	(-)
Építési ideje	1973.
Tervező	Török Ferenc

Fotókat készítette: Vukoszávlyev Zorán

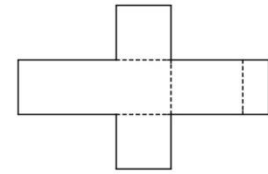
Település	Nyírbogdány
Templom búcsúünnep	Pünkösdi utáni hétfő
Címe	4511 Nyírbogdány, Kéki u. 16.
GPS koordináták	48°03'28.0"N 21°52'19.7"E
Plébánia címe	4511 Nyírbogdány, Kéki u. 16.
Egyházmegye	Debrecen-Nyíregyházi egyházmegye
Egyházmegyei kerület	Nyíregyházi esperesi kerület
Plébános	Sári András
Plébánia honlapja	(-)
Építési ideje	1982-1985?
Tervező	(-)

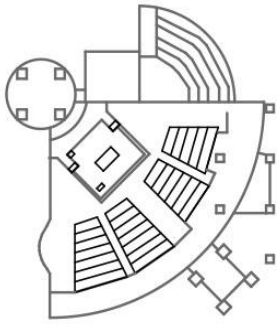

Nyírdersz, Szent László templom

Település	Nyírdersz
Templom búcsúünnep	Június 27.
Címe	4332 Nyírdersz, Kisgyulai u.
GPS koordináták	47°53'45.6"N 22°09'44.6"E
Plébánia címe	4700 Mátészalka Kossuth u. 2.
Egyházmegye	Debrecen-Nyíregyházi egyházmegye
Egyházmegyei kerület	Szatmári esperesi kerület
Plébános	Heidelsperger István
Plébánia honlapja	http://users.atw.hu/katolikus/
Építési ideje	1984
Tervező	Csaba László

Forrás: <http://epiteszforum.hu/csaba-laszlo-90-visszatekintes-az-epitesz-szakralis-eletmuvere>

Település
Templom búcsúünnep
Címe
GPS koordináták
Plébánia címe
Egyházmegye
Egyházmegyei kerület
Plébános
Plébánia honlapja
Építési ideje
Tervező

Nyíregyháza
Június 27.
4405 Nyíregyháza, Borbánya, Kállói u. Pásztor u.
47°56'06.5"N 21°45'17.8"E
4400 Nyíregyháza, Kossuth tér 4.
Debrecen-Nyíregyházi egyházmegye
Nyíregyházi esperesi kerület
Kovács Levente
(-)
1983.
Bán Ferenc

Forrás: <http://www.dnyem.hu/index.php/nyiregyhazi>

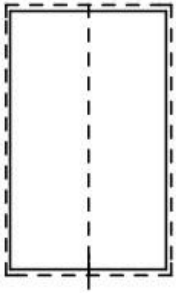

Ómassa, Szent Lajos király kápolna

Település	Miskolc
Templom búcsúünnep	Augusztus 25.
Címe	3517 Miskolc, Ómassa
GPS koordináták	48°06'35.4"N 20°31'54.6"E
Plébánia címe	3517 Miskolc, Palota u. 61.
Egyházmegye	Egri egyházmegye, Borsodi főesperesség
Egyházmegyei kerület	Miskolci esperesi kerület
Plébános	Mikolai Vince
Plébánia honlapja	(-)
Építési ideje	1983-1986
Tervező	(-)

Forrás: <http://old.minap.hu/news.php?extend.86895.2>

Település	Oszlár
Templom búcsúünnep	Szeptember 8.
Címe	3591 Oszlár, Petőfi u.
GPS koordináták	47°52'18.7"N 21°01'55.7"E
Plébánia címe	3587 Tiszapalkonya, Hősök tere 2.
Egyházmegye	Egri egyházmegye, Borsodi főesperesség
Egyházmegyei kerület	Ónodi esperesi kerület
Plébános	Szűcs Zsolt
Plébánia honlapja	(-)
Építési ideje	1983
Tervező	(-)

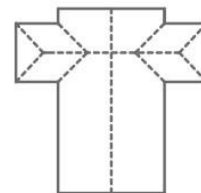

Forrás: <http://miserend.hu/?templom=4107>

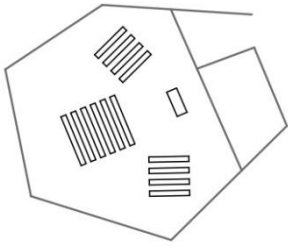

Pannonhalma, Gyümölcslő Boldogasszony

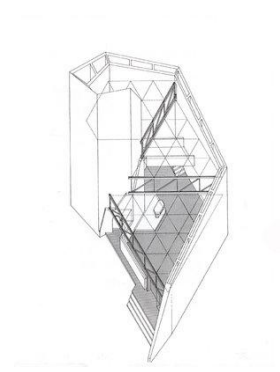
Település	Pannonhalma
Templom búcsúünnep	Március 25.
Címe	9090 Pannonhalma, Váralja 1.
GPS koordináták	47°33'00.8"N 17°45'16.5"E
Plébánia címe	9090 Pannonhalma, Váralja 1.
Egyházmegye	Pannonhalmi Terület Apátság
Egyházmegyei kerület	(-)
Plébános	Dr. Várszegi Asztrik
Plébánia honlapja	http://plebania.bences.hu/
Építési ideje	1970
Tervező	(-)

Forrás: <http://nagyvofely.hu/pannonhalma/templomok>

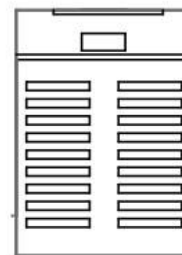
Település	Pécs - Postavölgy
Templom búcsúünnep	Június 27.
Címe	Nagypostavölgyi út 97-99
GPS koordináták	46°01'42.3"N 18°14'13.0"E
Plébánia címe	7632 Pécs, Berzsényi Dániel u. 16.
Egyházmegye	Pécsi egyházmegye
Egyházmegyei kerület	Pécsi esperesi kerület
Plébános	Pavlekovics Ferenc
Plébánia honlapja	http://pkszep.hu/index.php
Építési ideje	1981
Tervező	Gettó József

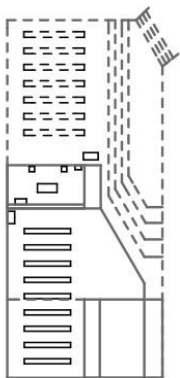
Forrás: <http://wikimapia.org/13374788/hu/Postav%C3%B6lgyi-katolikus-templom>
<http://hg.hu/cikkek/varos/14547-az-isten-csigahaza>
<http://pkszep.hu/index.php>

Rácalmás, Szent István király templom

Település	Rácalmás
Templom búcsúünnep	Augusztus 20.
Címe	2459, Rácalmás, Szentháromság tér 13.
GPS koordináták	47°01'31.4"N 18°56'36.9"E
Plébánia címe	2459, Rácalmás, Szentháromság tér 13.
Egyházmegye	Székesfehérvári egyházmegye
Egyházmegyei kerület	IV. Dunamenti kerület
Plébános	Szemere János
Plébánia honlapja	(-)
Építési ideje	1970
Tervező	(-)

Település
Templom búcsúünnep
Címe
GPS koordináták
Plébánia címe
Egyházmegye
Egyházmegyei kerület
Plébános
Plébánia honlapja

Építési ideje
Tervező

Révfülöp
Május 1.
8253 Révfülöp, Káli út 58.
46°49'35.2"N 17°37'10.4"E
8253 Révfülöp, Káli út 58.
Veszprémi egyházmegye
Tapolcai esperesi kerület
Csizmazia Sándor
<http://www.revfulop.hu/magyar/intezmeny-revfulop-katolikus-plebania.php>
1978-1982.
Török Ferenc

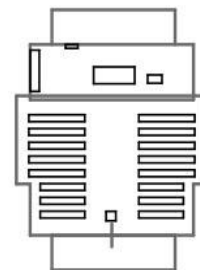

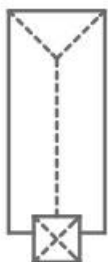
Fotókat készítette: Vukoszávlyev Zorán

Ruzsa, Urunk Színeváltozása templom

Település	Ruzsa
Templom búcsúünnep	Augusztus 6.
Címe	6786 Ruzsa, Szent István út 1-3.
GPS koordináták	46°17'21.6"N 19°44'59.3"E
Plébánia címe	6786 Ruzsa, Szent István út 1-3.
Egyházmegye	Szeged-Csanádi egyházmegye
Egyházmegyei kerület	Kisteleki esperesi kerület
Plébános	Negyela Zoltán
Plébánia honlapja	http://www.ruzsaplebania.hu/
Építési ideje	1985-1987
Tervező	(-)

Település	Sajószentpéter – Dusnokpuszta
Templom búcsúünnep	október 8.
Címe	3770 Sajószentpéter, Dusnokpuszta, Katalin u., 46-48.
GPS koordináták	48°14'35.1"N 20°43'18.5"E
Plébánia címe	3770 Sajószentpéter, Kossuth u. 24.
Egyházmegye	Egri egyházmegye, Borsodi főesperesség
Egyházmegyei kerület	Ózdi esperesi kerület
Plébános	Takács Alajos
Plébánia honlapja	www.plebania-sajoszentpeter.emecclesia.hu
Építési ideje	1981
Tervező	(-)

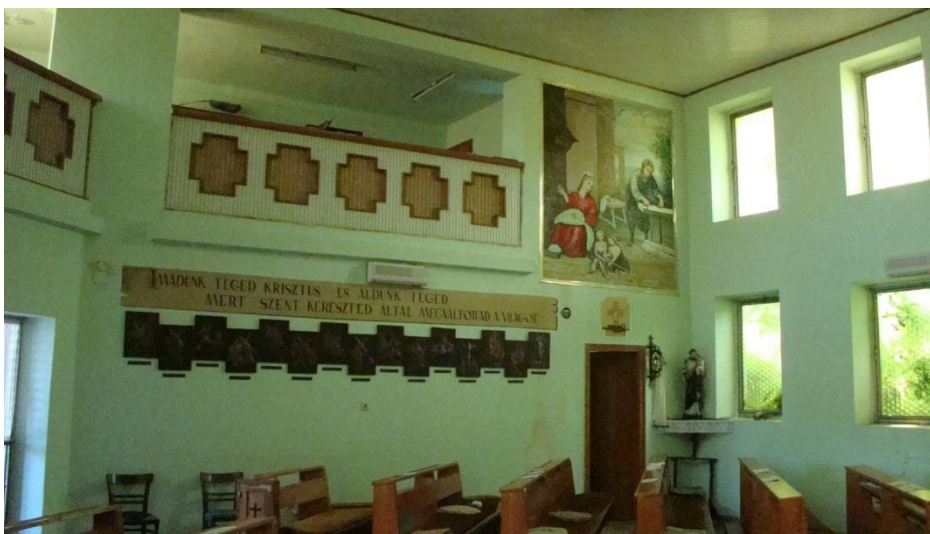
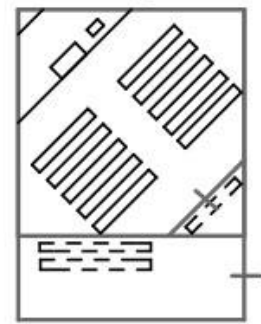

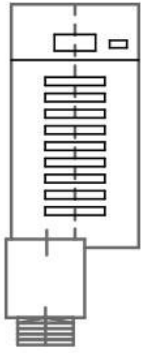
Forrás: <http://www.miserend.hu/?templom=4032>

Sárbogárd - Pusztaegres, Szent Kereszt felmagasztalása templom

Település	Sárbogárd - Pusztaegres
Templom búcsúünnep	Szeptember 14.
Címe	7018 Sárbogárd-Pusztaegres, Kossuth L. u. 18.
GPS koordináták	46°50'12.6"N 18°31'12.4"E
Plébánia címe	7018 Sárbogárd-Pusztaegres, Kossuth L. u. 18.
Egyházmegye	Székesfehérvári egyházmegye
Egyházmegyei kerület	V. Mezőföldi kerület
Plébános	Mészáros János
Plébánia honlapja	(-)
Építési ideje	1979-1982.
Tervező	(-)

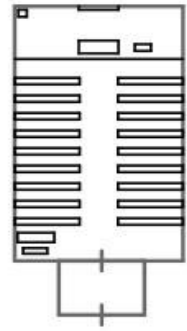
Település	Sérsekszőlős
Templom búcsúünnep	Szeptember 29.
Címe	8660 Sérsekszőlős, Rákóczi utca
GPS koordináták	46°45'58.1"N 18°00'55.3"E
Plébánia címe	8660 Tab, Petőfi u. 9/a
Egyházmegye	Kaposvári egyházmegye
Egyházmegyei kerület	Dél-balatoni esperesi kerület
Plébános	Sifter Gergely
Plébánia honlapja	http://www.tabiplebania.hu/
Építési ideje	1973.
Tervező	(-)

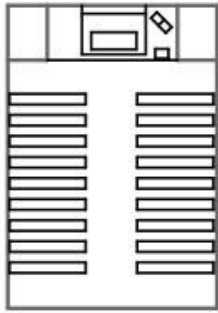

Somogybabod, Szent Erzsébet templom

Település	Somogybabod
Templom búcsúünnep	November 19.
Címe	8684 Somogybabod, Kossuth u.
GPS koordináták	46°40'18.6"N 17°46'37.0"E
Plébánia címe	8681 Látrány, Szabadság u. 13.
Egyházmegye	Kaposvári egyházmegye
Egyházmegyei kerület	Dél-balatoni Esperesi kerület
Plébános	Krafcsik Ervin József
Plébánia honlapja	(-)
Építési ideje	1971.
Tervező	(-)

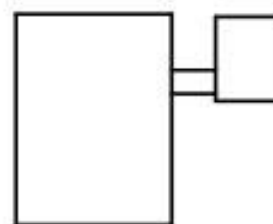

Település	Somogyjád
Templom búcsúünnep	Szeptember 14.
Címe	7443 Somogyjád, Kossuth Lajos u. 9.
GPS koordináták	46°29'28.3"N 17°42'43.9"E
Plébánia címe	7444 Osztopán, Szabadság tér 5.
Egyházmegye	Kaposvári egyházmegye
Egyházmegyei kerület	Somogyvári esperesi kerület
Plébános	Sudár János
Plébánia honlapja	(-)
Építési ideje	1977
Tervező	Szigetvári György

Somogy megyes, Magyarok Nagyasszonya templom

Település	Somogy megyes
Templom búcsúünnep	október 8.
Címe	8673 Somogy megyes, Fő u.
GPS koordináták	46°42'59.0"N 17°54'36.5"E
Plébánia címe	8671 Kapoly, Szabadság u. 58.
Egyházmegye	Kaposvári egyházmegye
Egyházmegyei kerület	Dél-balatoni esperesi kerület
Plébános	Galbavy Jenő S.J.P.
Plébánia honlapja	(-)
Építési ideje	1985
Tervező	(-)

Forrás:

<https://www.google.hu/maps/@46.7162179,17.9101129,3a,75y,43.71h,93.35t/data=!3m6!1e1!3m4!1svA0uFgWAX2P426kKvUWEVQ!2e0!7i13312!8i6656>

Település	Somogyzsitfa - Szócsénypuszta
Templom búcsúünnep	Október 20.
Címe	8734 Somogyzsitfa, Szócsénypuszta, Ady E. u. 41.
GPS koordináták	46°31'49.8"N 17°18'59.7"E
Plébánia címe	8718 Tapsony, Zrínyi u. 1.
Egyházmegye	Kaposvári egyházmegye
Egyházmegyei kerület	Segesdi esperesi kerület
Plébános	Grujber Zsolt?
Plébánia honlapja	(-)
Építési ideje	1985.
Tervező	(-)

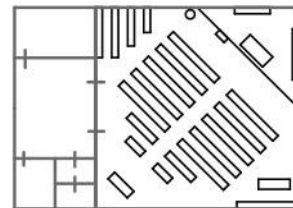

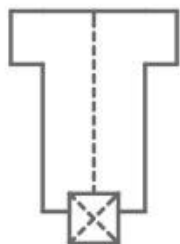
Forrás: <http://miserend.hu/?templom=4302>

Szeged - Tarjánváros, Szent Gellért templom

Település	Szeged
Templom búcsúünnep	Szeptember 24. vagy az azt előző vagy követő vasárnap
Címe	6723 SZEGED, Tátra tér 5.
GPS koordináták	46°16'33.7"N 20°09'40.8"E
Plébánia címe	6723 SZEGED, Tátra tér 5.
Egyházmegye	Szeged – Csanádi Egyházmegye
Egyházmegyei kerület	Szegedi Esperesi Kerület
Plébános	Dr. Benyik György
Plébánia honlapja	http://szegedtarjanplebania.hu/index.php
Építési ideje	1971-1975.
Tervező	Tarnai István

Település	Szegilong
Templom búcsúünnep	November 19.
Címe	3928 Szegilong, Dózsa György u. 61.
GPS koordináták	48°13'00.2"N 21°23'53.6"E
Plébánia címe	3928 Szegilong, Dózsa Gy. u. 45.
Egyházmegye	Egri egyházmegye, Abaúj-Zempléni Főesperesség
Egyházmegyei kerület	Sárospataki esperesi kerület
Plébános	Varga András
Plébánia honlapja	(-)
Építési ideje	1986.
Tervező	(-)

Forrás: <http://www.miserend.hu/?templom=1882>

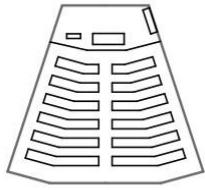

Taktabáj, Urunk Színeváltozása templom

Település	Taktabáj
Templom búcsúünnep	Augusztus 6.
Címe	3926, Taktabáj, Alkotmány út 69.
GPS koordináták	48°03'54.0"N 21°18'47.6"E
Plébánia címe	3925, Prügy, Szabadság u. 18
Egyházmegye	Egri egyházmegye, Abaúj-Zempléni főesperesség
Egyházmegyei kerület	Szerencsi esperesi kerület
Plébános	Kocsis Sándor
Plébánia honlapja	(-)
Építési ideje	1975.
Tervező	(-)

Forrás: http://dev.miserend.hu/?templom=4185&v_op=eredmeny

Település
Templom búcsúünnep
Címe
GPS koordináták
Plébánia címe
Egyházmegye
Egyházmegyei kerület
Plébános
Plébánia honlapja
Építési ideje
Tervező

Tenk
Húsvéthoz képest 68. nap
3359 Tenk, Tavasz út
47°39'23.2"N 20°20'28.0"E
3358 Erdőtelek, Fő út 113.
Egri egyházmegye, Székesegyházi főesperesség
Hevesi esperesi kerület
Dr. Lengyel Gyula János
(-)
1985.
(-)

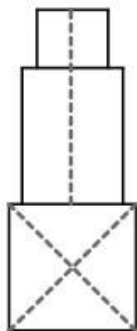
Forrás:
<http://miserend.hu/?templom=2991>
<http://nagyvofely.hu/tenk/templomok>

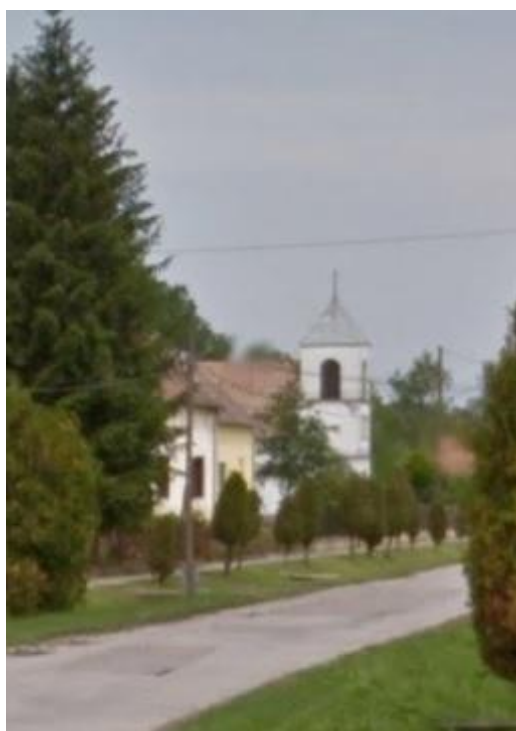
Varsád, Magyarok Nagyasszonya templom

Település	Varsád
Templom búcsúünnep	Október 8.
Címe	7067 Varsád, Kossuth u. 77.?
GPS koordináták	46°31'23.7"N 18°31'16.0"E
Plébánia címe	7084 Pincehely, Vörösmarty tér 10
Egyházmegye	Pécsi egyházmegye
Egyházmegyei kerület	Tamási Esperesi kerület
Plébános	Simon János
Plébánia honlapja	(-)
Építési ideje	1972
Tervező	(-)

Település	Zádor
Templom búcsúünnep	Július 16.
Címe	7976 Zádor, Kossuth L. u.
GPS koordináták	45°57'54.4"N 17°39'25.5"E
Plébánia címe	7975 Kétújfalu, Zrínyi u. 29.
Egyházmegye	Kaposvári egyházmegye
Egyházmegyei kerület	Barcsi esperesi kerület
Plébános	Keczeli Károly
Plébánia honlapja	(-)
Építési ideje	1980
Tervező	(-)

Forrás:

<https://www.google.hu/maps/@45.9645767,17.6573835,3a,75y,355.31h,87.29t/data=!3m6!1e1!3m4!1sIMIkYDZb6h90NPYiZ9oY1w!2e0!7i13312!8i6656>

Budapest, 2015